

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXVII Kaina 25 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, KOVAS — MARCH 3, 1983

Nr. 43

„Aušra“ Nr. 30 (70)

Nelegali diskusija sienlaikraštyje

(Tęsinys)

Didinga vargonų muzika „nesugniuždė“ genialiausių kompozitorių: Haidino, Šuberto, Sopeno, Bacho, Bethoveno ir kitų, kurie skelbė, kad meninė intencija, Meno, Grožio ir Harmonijos begalybė jiems kalba apie Dievo egzistavimą...

Su tuo kryžiumi, kurį gerbiame mes, tikintys Lietuvos jaunuoliai, 1863 m. savo sukilėlių priešakyje ėjo kunigas Antanas Mackevičius, dėl nepaprastos drąsos praminas Vytautu Antruoju; tą kryžių prie savo mirties patalo laikė rašytojas Viktoras Hugo. Skaitei jo „Vargdienius“, netikintis jaunuoli? Paskaityk. Sustok ties to žmogaus minties gelme ir susimąstyk, ar jį ir jo kuriamas Kristaus Idealo persunktas asmenybės tikėjimas žemino ar iškelė?

Ir kad aš, kaip rašote, esu „šaukus jaunuolis, geras mokynys“ — tai mano pasaulėžiūros nuopelnas. Jūs pastebite, geras religijos išugdymas žmogaus savybes, bet niekinate jį šaltinį — toks elgesys primena Krylovo pasakėčių apie kiaulę po ąžuolu. Jeigu kalbama apie žeminimąsi, tenka priminti žodžio „žeminti“ reikšmę. „Dabartinės lietuvių kalbos žodynas“ apibūdina jį sinonimais „menkinti, niekinti, peikti“. Žūrėti tiesiai į akis nereikia nei menkinti,

(Bus daugiau)

Kinijos — Sovietų Sąjungos derybos

Maskva. — Sovietų Sąjunga ir Kinija pradėjo naują pasitarimų rundą, kuris gali užtrukti tris savaites. Šios „politinės konsultacijos“ įgijo naują reikšmę, kai sovietų oficialus pranešimas pavadino abiejų delegacijų vadovus: Kinijos užsienio reikalų viceministrą Qian Qichen ir sovietų užsienio viceministrą Leonidą Iličevą „specialiais įgaliojimais“.

„Pravda“ praneša, kad pirmose delegacijų susitikimuose nustatyta pasitarimų darbotvarkė. Sovietų pareigūnai atidengė, kad abi pusės siekia užbaigti seniai besitęsiančius nesutarimus dėl sienų, dėl ideologinių skirtumų.

Kinijos žinių agentūra antradienį paskelbė, jog derybose bus bandoma susitarti dėl „klitūčių“, kurios neleidžia pagerinti santykių. Svarbiausios klitūtytės esančios: Vietnamo okupacija Kambodijoje, sovietų karinė intervencija Afganistane ir sovietų kariuomenės laikymas prie Kinijos sienos.

Panašios derybos vyko Pekine pernai lapkričio mėn. Ir tuomet svarbiausios klitūtytės pagerinti santykius buvo tos pačios: Kambodija, Afganistanas ir sovietų karinė grėsmė. Kinija reikalauja, kad Maskva nutrauktų savo karinę paramą Vietnamui, kuris turėtų išgauti iš Kambodijos savo karines jėgas.

Pakeitė generolus

Jeruzalė. — Izraelio karinė vadovybė paskelbė, kad iš pareigų pasitraukė karinės žvalgybos viršininkas gen. Ye-

nei niekinti. O tuo tarpu visi matome, kad žmogus turi daug silpnybių. Tarp jo ir visiško Tobulumo, kurį mes vadiname Dievu, yra didžiulė distancija. Sūnus nepažemina savęs, kai klaupiasi prieš motiną, prašydamas jos palaiminimo. Juo labiau nieko žeminančio nėra klaupitis prieš visuotinį Gėrį, prieš Tiesą, tuo išreiškiant savo dėkingumą ir pagarbą teisingam Autoritetui, Kurį pripažino, Kurio veikimui savo nuopelnus priskyrė didžiausi žmonijos geradariai.

Taip, aš tikiu, bet tikiu ne akilai, ne pragaro baimės ar dangaus praradimo verčiamas. Tikiu būtent todėl, kad daug svarčiau, lyginant, kad matau suluošintą savo netikintųjų bendramžių jaunystes ir skaitau tokio lygio, kaip kreipimasis „Tikintis jaunuoli“, ateistinius straipsnius. Jau vien iš šio straipsniuoko galima įsitikinti, kad ateistinė propaganda mūsų Tėvynėje yra legalizuotas amoralumo sleidimas. Pirmiausia, jis kupinas akivaizdaus melo. Jo autorius galima suprasti — juk tikintieji šandien neturi savo laikraščių, negali ginti savo pažiūrų per radiją, televiziją, viešose susirinkimuose ar disputuose, — kurgi jie demaskuos niekysbę? O mes štai radome tam kelią.

Vakarų Vokietijoje baigiasi rinkimų kampanija. Kovo 6 vokiečiai rinko naują parlamentą, paaiškės naujas kancleris. Nuotraukoje Bonos gatvės

vaizdas. Priekyje krikščionių demokratų kandidatas j kanclerius Kohl, toliau — socialdemokratų plakatas su Hans Jochen Vogeliu.

Baigiasi netikėtai šilta žiema

Buffalo, N.Y. — Šis miestas vakariniame New Yorko valstijos pakraštyje, prie Erie ežero, turėjo labai lengvą žiemą. Meškeriotojai, kurie mėgdavo sėdėti prie ežero ledo iskirštų ekečių, šiemet neturėjo ledo. Per Kalėdas Buffalo mieste buvo 64 laipsniai. Šią žiemą apylinkėse iškrito 42 coliai sniego, kada 1977 metais Buffalo nusiaubė sniego audra, išmetusi 148 colius sniego. Tada mieste žuvo 28 žmonės. Neseniai Philadelphiaje, Baltimorėj, Vašingtone ir New Yorke gerokai prisingo, tačiau Buffalo miestas tegavo per tą audrą apie 5 colius sniego.

Labai lengva žiema buvo ir Chicagoje. Prieš 4 metus, sako politiniai stebėtojai, miesto mero rinkimus nulėmė sniegas. Merė Byrne nugalėjo buvusį merą Bilandicą, nes miestą apklojo sniego kilimas ir miesto vadovybė „nemokėjo“ apsisaugoti nuo kilusių sunkumų, transporto sustabdymo, nesugebėjo išvalyti gatvių. Dabartinei merei klimatas sunkumų nesudarė, nors ji, prisimindama pūgą, pripirko pakankamai druskos ir sumobilizavo kiek galima daugiau mašinų kovoti su pusnėmis.

Buffalo mieste dujų vartotojai sunaudojo 24 nuoš. mažiau dujų. Sumažėjo biznis ir šildymo alyvos bendrovės. Miestas sutaupe 200,000 dol. druskai, kuri barstoma gatvėse. Lengvą žiemą keikia žieminių rūbų pardavėjai ir ypač, slidinėtųjų kurortai vakariniame New Yorke. Biznis čia sumažėjo 25 nuoš. Mažiau uždirbo sniego automobiliukų pardavėjai ir taisytojai. Mažiau biznio turėjo slidžių nuomavimo įstaigos. Tos pačios problemos palietė Vermontą, kur valstija dėl lengvos žiemos turės 15 mil. dol. nuostolių. Buvo mažiau turistų slidinėtųjų ir jų paliekamų dolerių. Detrote nuostolių turėjo bendrovės, kurios specializuojasi sniego pašalinimo darbuose. Daug mažiau parduota sniego valymo mašinų. New Hampshire Conway miesto liginė nusiskundė, kad pajamos šią žiemą sumažėjo, nes mažiau buvo slidinėtųjų ir kitų

sniego sportininkų sulaužytų kojų ir kitų sužeidimų.

Gruodžio mėn. San Franciscoje įvyko Amerikos geofizikų konferencija, kuri svarstė klimato pasikeitimus. Buvo nuomonių, kad prie šiltos žiemos šioje hemisferoje prisidėjo pernai kovo mėnesio Meksikos ugnikalnio El Chichon prasieržimai. Atmosferoje atsirado pelenų, kurie sugėrė saulės energiją, susilpnino normalius vėjus ir oro cirkuliaciją.

Colorado universiteto klimato specialistas dr. Joseph Fletcher aiškina, kad kas septyneri ar aštuoneri metai normalūs vakarų vėjai, kurie pučia drėgmę ir šilumą per Ameriką į rytus, susilpnėja, ar pasisuka į šiaurę ir į pietus. Paskutinį kartą 1976 m. šie šilti vėjai davė Aliaskai šilčiausią istorijoje žiemą. Tada šaltas oras iš Aliaskos slinko rytiniu Amerikos pakraščiu. Pietinė hemisferos dalis vadina tokius oro judėjimus „El Nino“ — „Kudikėlis“, nes vėjai pasirodo apie Kalėdas. Šiltas Ramiojo vandenyno vanduo pakeičia Humbolto srovės šaltus vandenius. Sausuose rajonuose smarkiai lyja. Šiemet daug lietaus iškrito ne tik Kalifornijoje ir kitose Pietų-Vakarų valstijose, bet ir toliau į pietus — Ekvadore, Malaizijoje, o Australijoje buvo nelaukta sausra.

Tie vėjai ir vandenų judėjimai davė Chicagai vieną šilčiausių žiemų, ir laukiama ankstyvo pavasario.

Audros Kalifornijoje

Los Angeles. — Kalifornijos pakraščius vėl daužė didelės bangos, smarkiai lijo, siautė audros, uraganai, sukeldami potvynius ir nešdami nuo kalnų dumblą. Viešulas Los Angeles mieste sugriovė daug namų, sužeidė aštuonis žmones. Padaryta milijonai dol. nuostolių.

Audros privertė Britanijos karalienę keisti planus. Ji aplankė prezidento ūkį Santa Barbara, tačiau ten neplaukė savo jachta, bet skrido lėktuvu, o ūkį pasiekė paprastu autobusu, kuriam teko perkirsti

TRUMPAI IŠ VISUR

Specialus JAV pasiuntinys Habibas lankėsi Egipte, kur informavo apie Libano derybų eigą. Izraelis atmetė paskutinius JAV kompromisinius pasiūlymus dėl taikos Libane.

Jugoslavijos parlamentas papildė „prezidentų kolektivą“, paskirdamas kroatų Mika Spiljak vietoj mirusio devynių asmenų grupės nario Vladimiro Bakarico. Spiljak taps prezidentu vieneriems metams šiemet gegužės mėn.

Europos Rinkla nutarė uždrausti jaunų ruonių kailių importus dvejiems metams.

Buvę prezidentai Carteris, Fordas ir Nixonas dalyvavo atsargos admiralo Hyman Rickoverio pagerbime. Pentagonas pakelbė, kad vienas povandeninis laivas greit bus pavadintas admiralo vardu.

Ženevoje įvyko jau 63-čia JAV — Sovietų Sąjungos derybų sesija dėl vidutinių raketų apribojimo Europoje.

Buvęs valst. sekr. Alexander Haig pareiškė spaudai, kad prie jo išėjimo iš kabineto daugiausia prisidėjo Falklandų konfliktas, kurį jis bandė sustabdyti, tačiau nepasisekė.

Filipinų kariuomenė aršiose kovose Mindanao saloje nušovė 30 komunistinių sukilėlių, žuvo 5 kareiviai.

Sovietų „Izvestija“ ragina Vakarų Europą neįsileisti naujų brandolinių raketų, nes Europos valstybės atsidurtų „tarp kūjo ir priekalo“.

New Yorko meras Koch lankėsi Izraelyje. Jį buvo pakvietusi ir Libano vyriausybė, tačiau pakvietimą atšaukė, kai paaiškėjo, kad jį vežioja Izraelio karinis malūnsparnis.

Washingtono valstijos teismas nusprendė, kad veterinarijos daktaras, kuris išsiskyrė su žmona, turės jai sumokėti 19,000 dol., nes jį dirbo ir „leido jį į mokslus“.

Baigęs veterinarijos mokyklą, jis žmoną paliko.

Izraelis paskelbė, kad sovietų specialistai baigė įrengti Sirijoje keturias naujas SAM-5 priešlėktuvinių raketų baterijas.

Popiežiaus kelionė į Centro Ameriką

Tegucigalpa. — Popiežiaus Jono Pauliaus II kelionė į Centro Ameriką bus daugiau varginanti, sukels daugiau problemų, negu jis turėjo lankydamas Meksiką ar Braziliją. Pirmą dieną popiežius apsisotja Costa Rikoje, kuri yra tvirčiausia šios pasaulio dalies demokratija. Čia bus jo atsparus punktas, iš kurio popiežius lankys Nikaragvą, Panamą ir Salvadorą. Visose valstybėse buvo problemų tarp Valstybės ir Bažnyčios. Salvadore vyksta įtemptas pilietinis karas, kuris bus sustabdytas vizito proga. Popiežius pabrėžė savo kalbose apie konfliktą, kad reikėtų pradėti tartis, derėtis, reikėtų užbaigti žmonių žudymą, kuris per paskutinius trejus metus pareikalavo apie 100,000 aukų.

Centro Amerikoje plačiai išsivystė vadinamas „išsivadavimo teologijos“ judėjimas. Nikaragvoje, kurią valdo j komunistų pasinešę kairieji, valdžioje dirba ir penki katalikų kunigai. Svarbiausias jų — užsienio reikalų ministras Miguel D'Escoto Brockman. Jis ne kartą yra pabrėžęs, kad pagrindinė Bažnyčios pareiga yra kovoti prieš skurdą, žmonių išnaudojimą, socialinį neteisėtumą. Šio judėjimo kunigai atmeta Vatikano raginimą nesikišti į politiką, rūpintis žmonių išganymu, jų dvasiniais reikalais. Kai kurie Nikaragvos kunigai neklauso savo arkivyskupo. Ministras D'Escoto Brockman yra pareiškęs viltį, kad popiežius parodys vargstantiems katalikams didesnę meilę, negu jos parodo arkivyskupas Miguel Obando y Bravo.

Visos valstybės, kurias popiežius aplankys, išskyrus Belizę, yra katalikiškos. Daugely šalių yra ir stiprios protestantų mažumos. Gvatemaloje jos turi nemažą įtaką, nes pats prezidentas gen. Efraim Rios Montt yra protestantas, fundamentalistų pamokslininkas, priklausąs Pasaulio Krikščionių Bažnyčiai.

Nikaragvos valdžia derybose su Vatikano kelionės planuotojais išreikalavo, kad valdančios chuntos galva Daniel Ortega pastitktų popiežių kartu su arkivyskupu Obando y Bravo, kuris yra valdžios opozicijoje. Vatikanas atsisakė plano, kad popiežius laikytų Mišias aikštėje, kuri papuošta revoliucijos herojų portretais.

Kai vis daugiau kunigų pereina į revoliucijos gynimą, j kova už socialinį teisingumą, tai nuo Bažnyčios atskyta turtingieji katalikai. Vienas biznierių Gvatemaloje pasakė, kad Bažnyčia juos palieka nuošaly, jį tapo „skurdžių Bažnyčia“. Ji daugiau

Kurortinėje Kinijos provincijoje apsvirtė vandens keltas su 232 keleiviais. Išgelbėti pavyko tik 66.

Sovietų teismas nuteisė Valerijų Senderovą, žydų kilmės matematiką, kalėti 7 metus ir 5 m. ištrėnimo už priešvalstybinę veiklą. Jis buvo suimtas pernai birželio mėn., nes atidengė užsienio korespondentams, kaip Maskvos universitete diskriminuojami žydai. Jis raginęs sovietų darbininkus nedirbti Lenino garbei „laisvų šeštadienių“.

nebeatstovauja tiems, kurie pasmerkti būti turtingais. Todėl vis daugiau pasiturinčių katalikų ieško prieglaudos protestantų Bažnyčiose.

Daug rūpestių turi valdininkai, kuriems pavesta prižiūrėti sveičio saugumą. Nuo 1977 Centro Amerikoje buvo nužudyti 24 vyskupai, kunigai, vienuoliai ir seserys vienuolės, daugiausia tie, kurie ėjo marksistinės klasių kovos ir „išsivadavimo teologijos“ keliu. Žuvusių tarpe buvo Salvadora arkivyskupas Oscar Arnulfo Romero, žinomas dešiniųjų valdžios kritikas. Jis tapo vargšų salvadoriečių ir kovojančios kairės kankiniu. Popiežius planuoja pasimelsti prie jo kapo, o tai bus laikoma politiniu gestu.

Vatikano sluoksniai nurodo, kad visoje Pietų ir Centro Amerikoje Bažnyčia pasiskirstė į tris grupes: tradicinį dešinį sparną, reformų siekiantį nuosaukų centrą ir kairiuosius „išsivadavimo“ rėmėjus. Nikaragva tapo lyg laboratorija, kurioje paaiškės tų trijų srovių klaidos. Rūpestį kelia ir pašaukimų trūkumas. Hondure su 3.7 mil. gyventojų yra tik 51 hondurietis kunigas.

Svarbiausia šios popiežiaus kelionės dalis gali būti Haiti sostinėje Port au Prince, kur popiežius pasakys kalbą Pietų Amerikos vyskupų konferencijoje. Spėjama, kad popiežius pabrėžs, kad reikia siekti socialinio teisingumo, tačiau to negalima pagrįsti ateistiniu Markso mokslu ar jo metodais.

Paskyrė Salvadorui naują arkivyskupą

Roma. — Prieš išvykdamas į Centrinę Ameriką popiežius Jonas Paulius II paskyrė San Salvadoro arkivyskupu Arturo Rivera Damas, kuris ėjo apaštalinio administratoriaus pareigas nuo 1980 m. kovo 24 d. Tą dieną buvo bažnyčioje nušautas San Salvadoro buvęs arkivyskupas Oscar Arnulfo Romero.

Popiežius prieš išvykdamas į savo kelionę meldėsi j Saugotavos Mergele, kad j saugotai jį šiame neramumų apimtame regione. Popiežius pareiškė, kad dėl tų neramumų, susiskaldymų, neapykantos, dėl socialinio neteisėtumo ir ideologinių varžybų jis ir pasiryžo ten keliauti, nes šis Gavėnios laikotarpis veda į laimėjimą ir triumfą, veda į kančios ir mirties nugalėjimą. Popiežius baigė savo paskutinį prieš kelionę pasirodymą meldamasis, kad „broliai susitaikintų“.

Salvadore, kur popiežius lankysis sekmadienį, revoliucionieriai ir valdžios gynybos ministras paskelbė, kad kovos bus sustabdytos.

KALENDORIUS

Kovo 3 d.: Titjanas, Kunigunda, Uosis, Tulė.
Kovo 4 d.: Kazimieras, Alicija, Ginutis, Daina.

Saulė teka 6:24, leidžiasi 5:42.

ORAS

Saulėta, vėjuota, temperatūra dieną 70 l., naktį 45 l.

DETROITŲ ŽINIOS

KAZIUKO MUGĖ

Detroito skautai ir skautės šį sekmadienį, kovo 6 d., vėl ruošia visų laukiamą tradicinę Kaziuko mugę. Tai diena, kada skautai ir skautės turės progą parodyti savo darbštumą ir nagingumą. Bus progą vėl visiems susirinkti ir pabendrauti, pasigėrėti ir įsigyti gražių tautodailės ir įvairių skautiškių rankdarbių.

V. sl. Pauliaus Jurgučio vadovaujama vilkiukų draugovė laukia visų jaunųjų su jomis žaidimais. Šiame širdžių taisyčių ir persodinimų amžiuje, vilkiukų mamytės, talkinamos ilgąmetį patyrimą turinčios Kaziuko mugės širdžių specialistės sesės Elenos Anuzienės, prigamins tiek dailių širdelių, kad kiekvienas atsilankęs galės įsigyti ir atsarginę širdį.

Tą dieną mūsų mamytės ir šeiminkės būna atpalaiduojamos nuo darbų virtuvėje ir savo namuose, nes tą dieną visi detroitiečiai vaišinasi Kaziuko mugės valgykloje skautiškos virtuvės pagamintais lietuviškais skanėstais. Ir šiemet visi kviečiami atsilankyti.

Bus daug progų išbandyti savo laimę, nes veiks net trys turtingos laimikiais laimėjimų lentynos, tarp jų bus viena Velykų stalo, na ir tradicinis laimės šulinys.

"Gabijos" ir "Baltijos" tuntu broliai ir sesės bei jų tėveliai kviečia visus atsilankyti. Kaziuko mugė bus atidaryta tuoj po pamaldų. Mugė vyks Lietuvių Kultūros centro salėje ir klasėse.

Visi yra kviečiami talkon ir prašomi laimikų (fantų) laimėjimams. Skautų tėvų komiteto pirmininkas Sarūnas Mingėla, kurio telefonas yra 421-8612, ir "Baltijos" tunti ninkas Juozas Orentas, tel. 274-4136, yra pasiruošę suteikti įvairią informaciją ir pagalbos pasiūlymus.

Laukiame visų! Pasimatysim Kaziuko mugėje!

"Gabijos" ir "Baltijos" tuntu Detroito skautų tėvų komitetas

VASARIO 16-TOJI "ŽIBURIO" MOKYKLOJE

Kultūros centro kavinėje vasario 19 d., 12 val. vidurdienį, kėdės jau buvo sustatytos eilėmis. Langai pritemdyti — aluminijaus užuolaidos uždarytos. Skaidrių proektorius ant stalo. Pasiruošta montažai.

Fotografai ir korespondentė buvome pakviesti ir kavinės patalpas. Susiradome vietą kamputyje prie durų ir stebėjome. Pirmas pasirodė mok. Pr. Zaranka su montažo kopijomis. Jis išdėliojo ant kėdžių vieną pusę. Antroji atėjo mokyklos vedėja D. Doveinienė, ją sekė visi mokiniai ir mokytojai. Vaikai užėmė jiems skirtas vietas. Dalyvavo mokiniai, LB atstovė, radijo valandėlių atstovai: "Lietuviškų Melodijų" — V. Abariūtė, "Amerikos Balso" — K. Ražauskas.

Visiems susėdus, mokyklos vedėja paklausė: "Sakykite, vaikai, ko mes čia dabar susirinkome?". T. Stonys klausimą atsakė teisingai. Už atsakymą vaikas gavo kreditą. Tada vedėja atsisėdo prie skaidrių proektoriaus ir rodė skaidres pagal montažo planą. Ištraukų skaitymu, deklamacijomis, dainomis, skaidrių pagalba buvo bandyta vaikams parodyti Lietuvą nuo karaliaus Mindaugo laikų. "Gra-

ži Tu, mano brangi tėvynė, ir kiekvienas svarbesnis Lietuvos įvykis, karaliai, žymieji asmenys, didvyriai... Mok. Pr. Zaranka paruošė ir pravedė montažo programą, kurią atliko jis pats, mok. D. Navasaitienė ir aukštesniosios lietuvištos mokyklos mokiniai: G. Černiauskaitė, M. Gražulis, P. Gražulis, J. Kizlauskaitė, D. Petrusevičiūtė — Petruilytė, V. Smalinskaitė, M. Šepetytė, N. Zarankaitė. Dainuoti buvo kviečiami visi mokiniai. Patys mažiausi, atrodo, laukė tik savo numerio; giedant Lietuvos himną, jie, atsisotę priekyje su lietuviškais vėliavėliais, jas siūbavo pagal himno taktą.

Montažą užbaigus, LB atstovė V. Černiauskaitė iškėlė mokyklai LB ir L. Fondo 1,500 dol. čekį, kurį priėmė mokyklos vedėja su būreliu mergaičių. Mokykla šiemet laimėjo 3-čią premiją LB Krašto v-bos skelbtame mokinių skaičiaus padidinimo konkurse. Ir dvi trečiąsias premijas, paskirtas Alto už rašinį, laimėjo šios mokyklos mokiniai: L. Barauskas ir M. Landytė.

R. Ražauskienė

Detroito "Žiburio" lietuvištos mokyklos vedėja ir būrelis mokinių džiaugiasi LB ir L. Fondo per V. Černiauskaitę iškeltu 1,500 dol. čekiu mokyklai paremti.

Nuotr. K. Ražausko

PARAPIJŲ METŲ UŽBAIGA

Parapijų metų paskelbimas buvo lygiai svarbus ir parapijoms ir lietuvių bendruomenėi. Išeivijos gyvenime parapijų veikla nėra vien religinė, bet kartu tautinė, visuomeninė ir kultūrinė. Taigi mūsų lietuviškos parapijos daugiausia buvo, tebėra ir ateityje turėtų būti integrali tautos bazė. Niekas neužginčys, kad tautiškumas išėivijoje ilgiau ir sėkmingiau laikysis, jeigu jis bus sujungtas su religine praktika. Taigi ir parapijų egzistencinis pagrindas yra suristas su lietuviškos gyvastingumu.

Šv. Antano lietuvių parapija Detroito per paskutinius dvejus metus žengė tyrtą žingsnį pirmyn ir išskleidė pilkas mintis dėl tolimesnio parapijos gyvavimo. Atgavintas bažnytinis choras, išdekoruota bažnyčia, atremontuotos parapijos patalpos yra akivaizdūs ženklai, kad parapijiečiai neapleis 1925 metais pašventintos bažnyčios, kuri naujiems ateiviams buvo viena iš palankiausių ir religinių patarimų, ir mūsų tautinei bei kultūrinei veiklai. Čia 1949 metais spalio 1 d. buvo įsteigta šeštadieninė mokykla ir visa organizacinė ir kultūrinė veikla buvo prisiglaudusi apie 25-rius metus, ir iki šios dienos tebėra veiklios kariškos organizacijos, kurios suruošia mūsų tautines ir valstybines

šventes ir išlaiko lietuviškas tradicijas.

Lietuviškų parapijų metų šv. Antano bažnyčioje bus užbaigti kovo 6 d., sekmadienį, 10:30 val. r., pamaldomis, kurios turės specialias maldas ir šv. Kazimierą.

Bažnytinis choras giesdės šv. Kazimiero garbei naujai parašytą giesmę: "Tėvynės globėjui". Bus giedama ir šv. Kazimiero litanija. Visi parapijiečiai privalėtų pamaldose dalyvauti ir iškilmingai užbaigti Parapijų metus.

S. Slizys

LB METINIS SUSIRINKIMAS

Pranešame, kad JAV Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkės visuotinis metinis susirinkimas yra šaukiamas kovo 20 d. 12 val. dienos Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos kultūros centro patalpose.

Darbotvarkėje: pranešimai (valdybos ir revizijos komisijos), atstovų į LB-nės Michigan apygardos suvažiavimą, valdybos rinkimai ir kiti reikalai.

Valdyba kviečia visus besidominčius LB reikalais šiuomet susirinkime dalyvauti.

Jonas Urbonas
JAV LB Detroito apyvaldybos pirmininkas

SPORTO KLUBO "KOVAS" ŽINIOS

Artėjant Pasaulio Lietuvių dienoms, kurių metu vyks ir lietuvių sportinės žaidynės, sukruto ir Detroito sportininkai. Vasario 11-tą įvyko jų susirinkimas, kuriame aptarė įvai-

rius reikalus: pasiruošimą sportinėms žaidynėms, iš Australijos atvykstančių svečių priėmimą, finansinius reikalus ir kt. Šiuo metu jie platina laimėjimų bilietus; pelnas bus skiriamas uniformų įsigijimui.

Detroito sporto klubui "Kovas" vadovauja: Vytautas Rugienius — pirmininkas, Stasys Klimas — išdininkas, Roma Petrusevičienė — sek., Algis Rugienius — patarėjas ir Jonas Urbonas — informacijai.

Sekcijų vadovai: Krepšinio — Robertas Janukaitis ir Algis Rugienius (vyrų grupės), Viktoras Memėnas ir Antanas Racka (jaunių), Tinklinio — Vladas Simutis (vyrų) ir Jonas Grigaitis (moterų), Ginklo — Vytautas Petrusis. Lengvosios atletikos — Juozas Orentas ir Jurgis Idzelis. Plaukimo — Antanas Grigaras, Futbolo — Algis Čerekas. Lauko teniso — Algis Barauskas. Šaudymo — Jonas Šostakas. Šachmatų — Jurgis Jurgutis. Lėdo rutulio — Marius Rauckis. Įvairioms treniruotėms Detroito sportininkai naudoja: Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centro patalpas. Norintieji įsijungti į sporto klubą "Kovas" eiles, kreipkitės į klubo pirmininką Vytautą Rugienį arba sekcijų vadovus. Linkime Detroito sportininkams gerai pasiruošti ir tikimės, kad jie sugrįš iš Sorto žaidynių laimėtojai.

Jonas Urbonas

Detroito "Žiburio" lietuvištos mokyklos jauniausieji mokiniai mokyklos Vasario 16-tos minėjime.

Nuotr. K. Ražausko

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu: E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, IL 60632

KALĖDŲ RENGINĮ PRISIMENANT

Gruodžio 19-tą Chicagoje buvo vyčių senjorų suruoštos bendros lietuvių Kūčios. Jas pradėdama vyčių senjorų pirmininkė Adelė Gabalienė priminė, kad vyčiai jau nuo 1913 metų kasmet ruošia lietuviškas Kūčias. Jie laikosi savo protėvių iš Lietuvos atvežtų tradicijų. Jie kasmet iškilmingai švenčia savo organizacijos patrono šv. Kazimiero šventę. Jie visą laiką rėmė ir teberėmia Vilią, Alį ir Balfą. Savo atidaromąją kalbą baigdama, pirmininkė pakvietė ilgąmetį vyčių veikėją žurnalistą Stasį Piežą vadovauti vakaro programai.

Stasys Pieža supažindino dalyvius su garbingais svečiais. Jie buvo: Altos pirmininkas dr. K. Šidlauskas, dr. K. Eringis, neseniai iš Lietuvos atvykęs Prancevičių šeima, inž. A. Rudis, vyčių apygardos pirmininkas V. Samaška ir kun. V. Daugintis.

Kun. V. Daugintis sukalbėjo maldą ir palaimino plotkeles. Tada prasidėjo jų lauzymas ir laimės linkėjimai. Buvo plotkelė ir iš pavogtų Lietuvos.

Aldona Buntinaitė, tautiniais rūbais pasipuošusi, solo pagiedojo keletą kalėdinų giesmių. Jai akompanavo R. Mockus.

Buvo daug kalbų. St. Pieža savo kalboje nušvietė vyčių veiklą nuo pat organizacijos įsikūrimo, prisiminė suaukštus Lietuvai 65 milijonus dolerių (1918 — 1940 metų laikotarpyje) ir dešimtis tūkstančių petijų Amerikos vyriausybei. D. K. Šidlauskas sveikino vyčius Altos vardu. Dr. K. Eringis prisiminė kovojančius brolius ir seses Lietuvoje, negalinčius iškilmingai švęsti Kalėdų. Dr. A. Prancevičius

pasidžiaugė laimingai atvykęs su visa šeima į šį kraštą ir sveikino Kūčių dalyvius. Inž. A. Rudis papasakojo telefonu kalbėjęs su savo žmona, Balfą pirmininke, kuri tuo metu buvo Paryžiuje ir rūpinosi Afganistano belaisviais lietuviams. Ant garbės stalo buvo pastatytos trys žvakės. Vieną jų uždegė Amerikos karų veteranas V. Kalvaitis už žuvusius Amerikos lietuvius keturiuose karuose — abiejuose pasauliniuose, Korėjos ir Vietnamo. Antrą žvakę uždegė V. Samaška, už mirusius garbingus Amerikos lietuvius, kurie suaukėjo Lietuvai milijonus dolerių, o Amerikoje pastatė daug bažnyčių, mokyklų, vienuolių, ligoninių, senelių prieglaudų. Trečią žvakę uždegė I. Sankutė už žuvusius Lietuvos savanorius ir visus laisvės kovotojus, už žuvusius ir tebekiančius Sibire, už persekiojamus Lietuvoje.

Vyčių salė ta proga buvo gražiai papuošta. Buvo ir graži kalėdinė eglutė. Ant atskiro stalo stovėjo mažos vėliavėlės su žvake ir kryželiu. Tas kryželis buvo suvenyras iš Antrojo Pasaulinio karo pirmųjų fronto linijų.

Adelė Gabalienė

Chicago Lietuvos vyčių suruoštos Kūčiose šnekučiuojas Chicago vyčių senjorų pirmininkė Adelė Gabalienė, solistė Aldona Buntinaitė ir dr. Kazys Eringis.

Nuotr. J. Tamalaitis

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$47.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$45.00. Foreign countries \$47.00

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$47.00	\$28.00	\$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$47.00	\$28.00	\$20.00
Užsienyje	\$47.00	\$28.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$45.00	\$27.00	\$20.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisyso nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Bayonne vyčiai New Jersey valstijoje švento Kazimiero šventę švęs vėliau, kovo 13 d. Tame mieste veikia 67-ta kuopa.

Southfield mieste. Ten viską tvarkys 79-ta vyčių kuopa.

A. P.

DR. LINAS A. SIDRYS

AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
AKINIŲ PRITAIKYMAS
2636 W. 71st Street
Prima tik ketvirtadieniais
nuo 10 v. r. iki 6 v. r.
Skambinti (ketvirtadienį)
Tel. 436-5666

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. VILIJ LABANAUSKAS

DANTŲ GYDYTOJA
Clear Ridge Medical Center
6745 W. 63 St., Chicago, Ill.
Ofs. tel. 586-2611
Answering Service — 374-4828
Valandos pagal susitarimą

DR. JONAS MAŽEIKA

DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St., Oak Lawn
Tel. 423-8380.

Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. LU 5-0348; rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4

o-8; antr. 12-o; penkt. 12-4

Ofs. HE 4-1818; rez. PR 6-9800

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė: vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINES LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą
Tel. 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
Emilija į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATŲ CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr., ketv. ir penkt. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽILOBAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
2-7; šeštadieniais pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

PUOLA MASKVĄ

Buvo nemaža sensacija, kai laisvajame pasaulyje buvo išspausdinta Sovietų Sąjungoje gyvenančio Andrei Amalriko knyga "Will the Soviet Union Survive Until 1984?" (Ar Sovietų Sąjunga išgyvens iki 1984 metų?). Parašyti tokią knygą, gyvenant už geležinės uždangos ir ją išleisti vakaruose, reikia didelio ryžto. Disidentas Amalrikas Maskvai sudarė nemažą problemą. Kai jo vardas išgarsėjo visame pasaulyje, jį likviduoti buvo nepatogu, bet laikyti pas save tokių maištaujančių teisių gynėjų buvo sunku. Tai jam buvo leista išvykti į vakarus.

Dabar iš spaudos išėjo jo kita knyga: "Notes of a Revolutionary". Išleido A.A. Knopf leidykla New Yorke 1982 m. Įžangoje S. Jacoby pažymi, kad jis gimęs 1938 m. Jo tėvas buvo baigęs istorijos studijas Maskvos universitete. Karo metu buvo leitenantas, bet kai pasisakė prieš Stalino valymus, susilpninusius kariuomenę, buvo areštuotas ir nuteistas 8 m. kalėti. Pats Andrei Amalrik studijavo istoriją. Jis savo disertacijoje pažymėjo, kad normanų pirkliai turėjo nemažos įtakos ir Rusijos civilizacijai. Užtat jo disertacija buvo atmesta. Profesorius pagyrė, kad studija buvo vertinga, bet jis turėtų pakeisti savo tvirtinimą apie tuos normanus. Jis nesutiko ir dėl politinių motyvų buvo išmestas iš universiteto. Už reikalavimus piliečių teisių, jis buvo ištremitas į Sibira. Išleistas į vakarus, jis 1980 m. lapkričio mėn., važiuodamas į Madrido konferenciją, žuvo automobilio nelaimėje, bet paliko šią knygą.

Gimnazijoje jis, priverstas būti pionierių organizacijos nariu, vis jautė opoziciją tam komunistinės priespaudos režimui. Vėliau jis ėmė bendrauti su tokiais disidentais, kaip generolas Grigorenko, kuris ėmė atkakliai kovoti prieš "biurokratinę degeneraciją". Amalrikui artimas buvo matematikas ir poetas Esenin-Volpin, daugelį metų komunistų kalintas ir kankintas psichiatrinėje ligoninėje. Jis gėrėjosi, kai Kosterin, S. Pisarev, Grigorenko, I. Yakimovich ir V. Pavlenchuk paskelbė pareiškimą, sveikindami atodreki Čekoslovakijoje ir reikėdami, kad Sovietų Sąjungos įsikišimas buvo nepateisinamas.

Amalrik rašo: "Mes siuntėme savo deklaracijas ir straipsnius užsienio pasauliui, nes tai buvo vienintelis kelias juos paskelbti be cenzūros kontrolių". Jis džiaugiasi, kad daugelis mokslininkų jungėsi ir žmogaus teisių gynėjų eiles Sovietų Sąjungoje, nors daugelis už tai nukentėjo.

Amalrikas iškelia, kokia žiauri nelygybė yra Sovietų Sąjungoje. Sovietiniai rubliai gali būti banknotais, o gali būti ir sertifikatais, kurių yra net keturios rūšys ir kiekvienoj rūšy yra kitoks pinigų mokėjimas — vis daugiau. Net ir už dovanų siunčiamus pinigus iš užsienio nulupama iki 35%. Nuo 1975 m., norint sumažinti žydams iš užsienio skiriamą paramą, buvo įvesta, kad nuo tų dovanų imama mokesčiai 30%. Amalrikas aprašo, kad, kai du lietuviai perėmė lektūrą ir išskrido į užsienį, lageriuose laikomi kaliniai iškirpo to laikraščio antraštę ir pririšė prie balandžio kaklo jį paleido. Amalrikas atkreipia dėmesį į amerikietiški komunistų bendrakeleivės Angela Davis suktumą. Kai ji buvo paprašyta užtarti areštuojamus liberalius komunistus Čekoslovakijoje, ji atsiskakė.

Ištremitas į tolimą šiaurės Kolymą, Amalrikas, patyręs visą tiesą, parašė, kad ten ke-

liai yra nutiesti ant žmonių kaulų — tiek daug kalinių ten žuvo kelius vesdami.

Kalinamas Amalrikas susirgo meningitu. Ir sirgdamas į prausyklą turėjo eiti į kitą lagerio pusę per lauką. Pats nebeįstengdamas paeiti, buvo kitų kalinių vedamas. Ukrainiečiai kaliniai jam pasakojo, kad Ukrainos lageriuose dar sunkesnės sąlygos kaip Sibire. Sibiro lageriuose temperatūra žiemą kartais nukrisdavo 60 laipsnių žemiau nulio. Negaunant vitaminų, kalinio kūną padengdavo skauduliai. Net sergantieji buvo varomi į darbą. Žiemą kalinius kankino žiaurus šaltis. Net ir esant temperatūrai žemiau nulio, kaliniai teturėjo tik medvilnės žaketą ir vatinius. Ligoniams trūko vaistų. Atominės fizikos institute Dubno darbininkus naikino radiacija. Jei kuris imdavo skūstis, uždarydavo į psichiatrinę ligoninę. Kolymos sostinėje Magadane gydytojas susiginėjo su žmona ir su vietiniu sveikatingumo pareigūnu. Jo žmona buvo paskatinta paduoti pareiškimą, kad vyras protiškai iškrypęs, ir tas gydytojas buvo uždarytas keletui mėnesių į beprotnamį. Kalėjime nebuvo leidžiama turėti nei drabužiams valyti šepetį. Sovietų Sąjungoje tiek daug kalinamųjų, kad Amalrikas skelbia, jog buvo girdėjęs net apie 30 milijonų skaičių.

Amalrikas pasakoja susitikęs ir kalinamus lietuvius, kurie jam padarė gerą įspūdį savo mandagumu, žmoniškumu su kitais, svarankiškumu. Kai Amalrikas užtarė du kitus kalinius, kurie buvo verčiami miegoti ant plikų cemento grindų be jokių čiužinių, jį uždarė į cementinę kamerą, kur langai buvo išdauzyti, o lauke buvo temperatūra 50 laipsnių žemiau nulio. Sargai atėmė jo drabužius ir jų vieton davė visai menką apvalkalą. Karceris tadėvė sriubos kas antrą dieną, o kasdien gabaliuką duonos su vandeniu ir druska.

Kai buvo iš lagerio išleistas, parvykęs namo Amalrikas rado tik keturias plikas sienas. Buvo išplėtos grindys, stogas, langų rėmai, krosnis. Nebelikę jokio baldo. Amalrikas prisijungė prie Helsinkio grupės, kuri stebėjo, kaip laikomasi tame susitarime numatyti žmogaus teisių. Sovietiniai pareigūnai buvo svetimi laisvei ir teisingumui. Ginzburgas buvo nuteistas 8 metams kalėti už tai, kad skirstė pagalbą kaliniams ir jų šeimoms. Lėšų turėta, kai Solženycinas skyrė didžią savo honorarų dalį šalpai.

Daug pasako šios Amalriko eilutės: "Vienu metu Magadane KGB pareigūnai man padarė užuominas, kad jie gali mane nužudyti. Tai nebuvo tušti žodžiai. Vladimiras Voinovič buvo dviejų KGB agentų apnuodytas (nors ne mirtingai). Keletui dailininkų nudegino o das muštardos gazais. Vertėjo K. Bogatyrevo galvos kaulą KGB pareigūnai įlaužė. Mat, jis buvo Pasternako draugas ir buvęs kalinys. Kai jis buvo ligoninėje po to užpuolimo, KGB pareigūnai pasakė daktarui:

"Jeigu jis išgis, tai jums atsiktis tas pats". Bet Bogatyrevas neišgijo". Amalrikas pastebi: "kai Amerikoje bedarbiams mokama pašalpa, tai Sovietuose tokie siunčiami į Sibira. Nesant čekių sistemos, Amalrikas pinigų nešiojosi su savimi, nes, kaip jis rašo, "Aš kišenvagiškai daugiau pasitikėjau, kaip valstybe, kuri grobė pinigus nuo manęs". Smerkdamas rusifikaciją ir kyšius, pats rusas Amalrikas pasmerkė komunistinę sistemą.

Juoz. Pr.

Informaciniame susirinkime New Yorke vasario 6 d. kalbėtojai. Iš kairės: Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis, dr. Adolfas Damušis, Americans for Due Process atstovė Rasa Razgaitienė, dr. Kęstutis J. Valiūnas, Daiva Kezienė — Americans for Due Process atstovė, adv. E. Raskauskas, adv. Povilas Žumbakis ir LB New York apygardos pirm. Aleksandras Vakselis.

Nuotr. L. Tamošaitis

INFORMACIJA IR AKCIJA KGB — OSI REIKALAIS

Vasario 6 d., dieną po didžiojo Kaukių baltaus ir esant blogam orui, pradėjo pamažu rinktis publika į "Informacinį susirinkimą". Tą popietę buvo galima gauti ir karštus lietuviškus pietus Kultūros Židiny, tad žmonės rinkosi anksti. Artėjant antrai valandai, pradėjo snigti. Bet šio susirinkimo svarba buvo tokia, kad ir sniegas neatbaidė mūsų. Kai atėjo laikas pradėti programą, salė buvo sausakimša. Tie, kurie rašo vietas, sėdėjo, tie, kuriems trūko, stovėjo. Tokį įvairų būrį lietuvių vienoj vietoj retai kada pamatysi, ypač politiniame susijime.

Atidarymas

Atidarymo žodį tarė Aleksandras Vakselis, LB New York apygardos pirmininkas. Jis pareiškė, kad čia nebuvo ilininis susirinkimas, nes jis žymiai giliau siekė, negu tik informacijos pateikimo. Išsiaiškinant, pasiinformuojant, galima tuomet kompetentingai aiškinti ir kalbėti kitoms. NY Lietuvių Bendruomenė, paprašyta Americans for Due Process, sukvietė visą eilę New Yorko ir apylinkių organizacijų prisidėti prie šio susirinkimo ruošos ir talkininkavimo. Nuo šio kooperavimo ir parėjo šio susirinkimo pasiūlymas. Bendras reikalas, bendras darbas, bendras užsangažavimas jungė visus.

Rasa Razgaitienė pasveikino susirinkusius Americans for Due Process vardu. Ji paaiškino, kad tai yra bendrai veikianti lietuvių, latvių,

RASA RAZGAITIENĖ

estu ir ukrainiečių grupė, kuri specifiskai rūpinasi OSI reikalais, renka dokumentinę, istorinę informaciją, duomenis ir perteikia žinias visuomenei apie šios įstaigos nuveiktus darbus. Ji pastebėjo, jog šio reikalo svarba tokia, kad ji peržengia skirtingų kartų ribas. Šiame darbe reikalinga ir jaunų jėgų ir patyrusių galvų.

Rezistencija

Dr. Adolfas Damušis atvyko iš Detroito su paskaita apie lietuvių tautos rezistencijos vaidmenį ir jos priešų klastotes. Pradedamas jis pastebėjo, kad pagrindinė tiesa išryškėja ne iš jausmų, keršto ar pykčio, bet iš įvykusių faktų. Lietuvių tauta priklauso tai grupei, kuri remiasi didžiosiomis žmonių vertybėmis: tiesa, teisingumu, laisve. O atsisotiti tiesos pusėje nėra lengva. Pergyvenus dvi okupacijas po nepriklausomybės praradimo, Lietuvos rezistencija atmetė abiejų okupantų idėjas: marksizmą ir nacionalizizmą. 1941 metų birželio 23 d. tauta visuotiniai sukilo. Tautos buvo aiškus nusistatymas, kuris reikalavo daug jaunų aukų. Tuometinis pasiaukojimas buvo kovingumo dvasioje, lūžio pasekoje. Šiandien Lietuvoj yra naujas lūžis, palydimas naujos dvasios, kuri taip pat nebijo teroro. Abejuose laikotarpuose išryškėja principas, kad laisvė yra brangesnė už gyvybę. Laikinoji vyriausybė buvo

sukilimo įgaliojimų vykdytoja ir rezistencijos tęsėja. Nusistatymas buvo griežtas ir kietas nepasiduoti. Vokiečiai visai stengėsi laimėti arba nustumti vyriausybę, bet vyriausybė nesidavė. Pirmiausiai rūpėjo jai laisva, nepriklausoma Lietuva. Kitos karo metu vyriausybės buvo pagelbinės, Lietuvos vyriausybė buvo kovojanti. Primesti jai kolaboravimą yra melas ir neteisybė.

Dr. Damušis pailiustravo savo mintis skaidriais. Buvo parodyti trys vokiečių dokumentai, vaizduojantys jų intrigas.

Toliau jis apibūdino Laikinosios vyriausybės paruoštą memorandumą 1941 m. rugpiučio 5 d. Vokietijos vyriausybei Lietuvos teisinės padėties klausimu, kuriame prašyta Lietuvą pripažinti ir laikyti laisva ir nepriklausoma valstybe. Po trejų metų be dviejų savaitių atėjus atsakymams, kuriame vokiečiai, remdamiesi sovietų agresijos aktu, atmetė ir nepripažino Lietuvos laisvės.

Paskutinis pristatymas buvo apie tariamą "ištrauką iš Laikinosios vyriausybės ministerių posėdžio protokolo, birželio 30, 1941". Apie šį sovietų pateiktą "dokumentą" teko Dr. Damušii liudyti gruodžio mėnesį K. Palčiausko teisme.

Dr. Damušis papunkčiui analizavo šį "dokumentą", lygindamas tris jo variantus skirtinguose leidiniuose. Kad

OSI naudojasi KGB klastotėmis, yra tragedija, suktybė ir melas. Suvedus KGB — OSI elementus kartu, prijungus nesąžiningus liudininkus ir Amerikos spaudą, susikuria tautos puolimas. Čia nerūpi teisingumas, čia rūpi asmens darymas, ekonomiškas nualinimas, nuplėšimas jo garbės. Šie apkaltinti asmenys simbolizuoja visą mūsų tautą.

Šių dienų šios rūšies melas yra prastesnės rūšies nei Stalino ar Hitlerio. Tie naudojami aiškiu teroru, aiškia prievarta. Čia dangstomasi laisve ir laisvės šešėlyje vykdomi prasižengimai. Sunkios okupacijos laikotarpio vokiečiam nepavyko sukelti keršto iš tų, kurie patys taip nukentėjo. Lietuviai nepasidavė velnio gundymams. O šiandien laisvėje, be priespaudos, OSI kartu su nesąžiningais liudininkais lengvai nusileidžia KGB diaboliniam gundymui. Jie uždėda melu biaurią dėmę ant tų, kurie žuvo nacių ir sovietų genocidiniame naikinyje.

Baigdamas pristatymą, dr. Damušis siūlė: 1) kad Specialūs lietuvių informacijos Centras reaguotų į kiekvieną užpuolimą; 2) kad būtų steigiamas kuo greičiau bendras visų veikiančių fondas padėti apkaltintiems; 3) kad turėtumėm savo "lobby" grupę, kuri šiuo reikalu rūpintųsi Washingtone.

Teisiniai trūkumai

Po trumpos pertraukos prasidejo antroji programos dalis. Pirmasis pristatymas buvo adv. Ernesto Raskausko. Jis yra 31 m., advokatas iš Washingtono, kuris reprezentuoja K. Palčiauską. Jo pristatymas vyko anglų kalba.

Jis bendrais bruožais nušvietė OSI įstaigos steigimo aplinkybes, darbus ir nusistatymus. OSI įsteigimas rėmėsi kilniu tikslu — iširti ir surūti buvusius nacius kriminalistus. Specialus įstatymas buvo pravesas 40 metų po įvykių nusikaltimų suieškoti tuos, kurie "padėjo" naciams.

Pati teisinė procedūra yra palyginus nauja ir pilietybės įstatymai yra nepritaikyti šiems laikams. Apkaltintieji neturi teisės į piliečių teismą (jury trial), neturintys lėšų neturi teisės į teismo paskirtą advokatą. Tokiose aplinkybėse nei vienam natūralizuotam piliečiui nėra garantijų. Paprastai nusikaltėliai turi daugiau teisių, negu iškviestieji OSI. Taip pat šiose bylose nėra nustatyto laiko termino jų užbaigimui (statute of limitations). Tiesos ieškojimas pasidar nepaprastai sunkus, jei

neįmanomas, nes žmonių atmintys per tiek laiko pasikeičia, išblunka, liudininkai persikelia, istorija papildoma, kitaip interpretuojama.

Tipiškas apkaltintasis yra daugiau kaip 65 metų amžiaus pensininkas, nepasiturintis asmuo. Kaltintojas yra OSI su apytikriai 70 darbininkų, kurių tarpe yra 20 advokatų ir 3 milijonų dol. biudžetas.

Sovietai atlieka jiems tyrimus, parūpina liudininkus. OSI švaistosi su savo galia ir nepajėgia iširti tiesos. Tame ir yra svarba tokių grupių kaip Americans for Due Process, kurios renka informaciją ir tiria, kur yra teisybė. Didelė problema yra Pabaltijo valstybių nepripažinimo politikos paneigime. Yra mūsų pareiga savo pasipiktinimą išreikšti Amerikos vyriausybei. Yra neleistina sovietų "teisei" pyrauti mūsų teismuose.

Kerštas ir persekiojimas

Adv. Povilas Žumbakis, plačiai žinomas ir energingas visuomenininkas, atvyko iš Chicago dalyvauti popietėje. Jis reprezentuoja Antaną Lipšį bei eilę kitų lietuvių šiose bylose.

Jis savo pristatymą pradėjo apibūdinamas šių bylų tris rūšis. Ekstradicija. Čia kraštas, pvz. Vakarų Vokietija, gali pareikalauti asmens pristatymo jį teismams. Deportavimas nepilietio. Tai neformali procedūra, kurioje nėra teismo. Ja naudojantis yra daug mažiau galimybės likti Amerikoje. Denaturalizacija. Pilietybės atėmimas einant per Amerikos teismus. Praradus pilietybę, einama prie deportacijos.

Nors OSI šias bylas tvarko, ši įstaiga nebūtinai jas pradedda. L. Kairio byla instigavo "Tiesos" korespondentai. Ji Juodžio byla prasidejo su sovietų parūpintais savišaugos batalijono sąrašais. Lenko F. Walus byla užvesta kaimynų skundų pasekoje. Niekas praktiškai neieško teisingumo. Čia yra keršto ir persekiojimo reikalas. Persekiojimai ne tik tie apkaltintieji individai. Jie "atstovauja" šauliam, kareiviams, ateitininkams, skautams, Laikinejai vyriausybei, visai mūsų visuomenei.

Šių bylų tikslai yra: 1) KGB gauna veltui propagandą su Amerikos valdžios pagalba; 2) Sovietai nori uždengti tai, ką jie padarė mūsų tautos naikinimui; 3) komunistai nori mus suskaldyti, nes mes esame efektingi veikime prieš juos.

(Bus daugiau)

DUOBĖS

JURGIS JANKUS

3

Vandeny plūduriuodamas girdėjau jas krykštaujanti. Po kiek laiko krykštavimas nutilo. Turbūt išlipo iš vandens ir sugulė ant kranto, ir tuo momentu pajutau aštrų režimą, nueinantį per visą, kad kad Antanas miškeliu pakraštį, už ko nors užsiglaudęs, jas stebi, ypač, kad akimis laišo Danutę. Ligi šiol jutau, kad jos abi man buvo reikalingos, kaip atkvepa ir kaip geros draugės, bet niekada nebuvo atėjusi mintis, kad su kuria reikėtų arčiau susirišti. Darbe paskendęs, gal tam ir laiko neturėjau, o gal užsispyrimas vien savo jėgomis kaip galima greičiau įsigyti diplomą buvo jaunam žmogui tą, rodos, būtiną bruožą užtrynęs. Dabar jis vienu sykiu išniro su tokia jėga, kad pajutau fizinį skausmą, tokį pat, lyg kas peiliu per pusę pjautų.

Dantis sukandęs kelis kartus perplaukiau užuteki, atsisėdau ant iš vandens išlindusio akmens. Saulė žaidė raibuliuojančiam vandenyje, smulkios žuvelytės, permatomos tokios, šmėkščiojo drungnam pakraštį, o mane ėmė noras pamaiti Antaną už šviešias gyvaplaukias apžėlusio sprando, panardinti į dugną, prispausti koja ir palaikyti.

Labai mėgti jo niekada nemėgau. Jeigu kurią dieną būtų kur išėjęs ir nebegrižęs, niekad nebūčiau pasigedęs, bet kai per metų metus su žmogum šalia vienas kito trinies, apspiranti ir su pačiais neįprastaisiais jo bruožais. O Antanas mėgo pūstis. Nors gimnazijoje varėsi tik trejetukais, bet mėgo žiūrėti per kitų galvas ir vaidinti tokį, kuriam pasaulyje nieko nėra negalima. Su tuo buvau apspiratęs ir pats

vienas kartais nusišypsodavau, ypač kai, vos įpusėjęs agronomo mokslus, ėmė užsiminti, kad Žemės ūkio rūmų direktoriaus vieta jau kaip ir kišenėje. Bet tą dieną šypsotis negalėjau, o jis negrižo ir negrižo.

Pradėjau rengtis. Galvojau nueiti į pakluonę ir palaukti, kol grįš mergaitės. O jeigu grįš ir visi trys kartu, tai kas. Jeigu Antanas bandys pasijuokti, kaip atsitiko, kad pakluonė atsidarau vienas, rasiu ką pasakyti. Ir pasakysiu taip, kad daugiau nebenorėš nė burnos praverti.

Bebaigiant varstytis batų, jis kaip briedis išlėkė iš beržyno ir skuodė paežere šokinėdamas per eglutes. Visas rudęs, saulės nublizgintas, kaip atgijusi ką tik nulieta varinė stovyla, ir kiekvienam šoktelėjime, kiekvienam judesiu buvo kalte įkalta, kad gyvenime jam nieko nėra negalima.

Atsuoliavo, atsistojo priešais, kojas plačiai iššergęs, suplojo delnais ir pasakė:

- Nuspresta!
- Kas? — pakeliam akis.
- Vieškas. Visas mano gyvenimas.
- Nagi. Ar jau pasakyė Žemės ūkio rūmų direktorium, o gal pakvietė į ministerius? — pasišaipiau.

Mano balse turėjo būti daug sarkazmo, bet jis, atrodė, to net nepastebėjo.

— Eik tu, — numojo. — Tokius gali pasiimti, kada ant seilės užėina. Tik norėt reikia. Tie, broliuk, ne viso gyvenimo reikalas. Vieną dieną ministeris, kitą gali eiti, kur nori. Nepatiko, kepurė ant galvos ir sudie.

— Arba nepatikai kitam. Jis tau keliu į užpakalį. Net kepurės nespėsi pasiimti, — negalėjau atsileisti, bet Antano ir toji pastaba nepalietė.

— O kad ir taip, dar ne pasaulio galas. Geram vyrui vietų nors vežimą krauk. Bet yra, broliuk, tokių

dalykų, kur reikia ne tik pagalvoti, bet ir pamatyti. Kai žiūri iš vienos pusės, debesys atrodo vienoki, bet jeigu galėtum užėiti iš kitos, jie jau būtų kitoki. Gal juodi, gal gelavi, kaip anksti rytą, o gal net raudoni, kaip vakare prieš didelį vėją. Atvirai pasakysiu, kad visada linkau į Vitaliją. Visada smagi, gera šeiminkė. Sakiau, kad, tokią paėmus, būsi visada ir sotus, ir linksmas. Rimtų kalbų ir ministerioj, o jeigu ne, tai ir toj pačioj apskrities agronomo įstaičioj prisiklausysi ligi apkurtimo. Pareisi namo, ir vėl rimtybės. Ne sykį vienas pagalvojau, kad Danutė tau kaip tik į porą. Abi visada rimtos kalbos pilni. Žinoma, ne dabar. Dabar pamėgintum į rimtasias, senis iš namų išvytu, bet po kelerų metų, kai būsi teisėjas ar geras advokatas, kodėl ne. Man tai kitas reikalas. Jeigu būčiau sukvailęs, Vitaliją galėjau seniai nuskinti. Kaip uoga. Būčiau nuskykęs, ir burnoj tuoj būtų apkartė. Kiek žmogui nedaug tereikia tikrą teisybę rasti. Tik reikia atvirai pažūrėti. Kol vandeny tasėsi, nieko, bet kai pamačiau į krantą išlipančias, taip ir nudiegė. Lyg smeigtė kas įsmiegtė: tik Danutė ir niekas kitas. Ne, brolyti, akys atsivėrė, ir kitaip nebus. Jeigu nori, tegu ir visi veniniai sulėkę pamėgina man jos neduoti, tegu tik pamėgina skersai kelią stoti, visus kaip zuikspirus nuspardysiu. Nė nudaulytu ragų nespėsi susirinkti.

Jis vėl pasiškėjo, pasilaigė, kaip pirmą sykį po žiemos iš tvarto paleistas kumelis.

Man pasidarė visiškai nei šiaip, nei taip. Tikro žodžio tam pasakytį dar niekas nerado. Daug blogiau, negu prieš valandėlę, kai ant akmens sėdėdamas norėjau Antaną į ežero dugną sugrundyti ir palikti. Jeigu jis jau nusprendė Danutę, tai ji ir bus. Nors ji nuo manęs ir niekada nenusigrįždavo, bet niekad neparodė, kad ir Antanas jai būtų kiek svetimesnis.

(Bus daugiau)

Lietuvos gen. konsulo ir Vliko suruoštam Vasario 16-sios priėmimo gen. kons. A. Simutis sveikina su Tautinės Kinijos gen. kons. K. C. Dunn, vidury — jo žmona, toliau Vliko vicepirm. dr. E. Armanienė ir J. Stiklorius.

NUO STUTTHOFO IKI GULAGO

Kaip žinia, kovo 12 — 13 d. Jaunimo centre vyks Lietuvos genocido savaitgalis. Rengėjai — buvę nacių ir bolševikų kalėjimų politiniai kaliniai. Šie kaliniai jau 1945 m. Vokietijoje buvo suorganizavę sąjungą, nustojusią veikti iki šios dienos. Pastaruoju metu ta Lietuvos rezistencijos buv. politinių kalinių s-ga veikė daugiau formaliai, nes iš paskutiniosios jos valdybos gyvas tėra likę tik vienas — pirm. kun. V. Piktorna Floridoje. Tačiau eilinių s-gos narių tebėra gyvų ir judrių Šiaurės Amerikoje dar kelios dešimtys. Tai betarpiški liudininkai to, ką okupantai darė su lietuvių tauta antrojo pasaulinio karo metais. Prie jų "senųjų" kalinių paskutiniu laiku prisidėjo ir tie, kurie sovietų Gulage atkalėjo jau po karo ir iš ten ištrūkę pajėgė atvykti į Ameriką. Taigi buvusių politinių kalinių s-gos veiklai atgaivinti tebesama nemaža potencialo, ir kaip tik pirmasis žingsnis šitą linkmę — Lietuvos genocido savaitgalio Chicagoje surengimas.

Kas to savaitgalio metu ten dėsias? Ogi šeštadienį, kovo 12 d., 1 val. popiet įvyks s-gos narių suvažiavimas — posėdis, į kurį kviečiami visi buvę nacių ir bolševikų kalėjimų, kacetų politiniai kaliniai, bei Sibiro tremtiniai. Suvažiavimo tikslas — išsirinkti naują s-gos valdybą ir nuspręsti, ką ir kaip veikti toliau.

Tos pat dienos vakarą rengiamas iškilmingas genocido aukų minėjimas, į kurį kviečiama plačioji visuomenė, o ypačiai jaunimas. Minėjimas prasidės 6 val. vainiko padėjimu prie aukuro Jaunimo centro sodelyje, paskui tęsis didžiojo salę atnašautomis šv. Misiomis su numatytu kun. prof. Stasio Ylos pamokslu. Per Misių giedos bolševikų nužudyto kpt. J. Noreikos dukte, Dalia Kučėnienė. Po pamaldų 8 val. bus akademija su "žodžiu iš Stutthofa" (prof. Mečys Mackevičius) ir "žodžiu iš Sibiro" (Jonas Kreivėnas). Greta trumpų šių dviejų liudininkų prakalbų ir kitų oficialių reikalų, akademijoje numatytas ir rašytojos Birutės Pūkelevičiūtės meninis skaitymas "Stutthofas — Gulagas".

Kitą dieną, sekmadienį, kovo 13 d. bus pamaldos Tėviškės par. bažnyčioje (10 val.) ir Ziono par. bažnyčioje (11 val.). Savaitgalis užsibaigs spaudos konferencija 12 val. Jaunimo centre. Abi dienas Jaunimo centro patalpose bus išstatyti ir dokumentų paroda. Jos pa-

grindas — L. Prapuolenio ir Z. Kolbos kadaise surinkti genocido parodos eksponatai, stambiai papildyti dokumentais iš J. Dainausko ir Br. Kviklio rinkinių. Be abiejų pastarųjų asmenų parodos organizavimo darbuose talkindar ir N. Abromas, D. Bylaitienė, E. Jucūtė, J. Kreivėnas, St. Petersonienė, dr. V. Sruogienė ir J. Šlajus.

Lietuvos genocido savaitgalį ir buv. politinių kalinių suvažiavimą suruošti paskatino dvi aplinkybės. Pirmiausia, š. m. kovo 13 d. sueina lygiai 40 m. nuo tos dienos, kai naciai Lietuvoje 1943, m. suėmė 50 Lietuvos ikaitų ir išsiuntė juos į Stutthofa kacetą. Tai hitlerininkų kerštas už tai, kad lietuvių jaunimas solidarai atsakė jungtis į vokiečių paskelbtą mobilizaciją. Didvyriškai Lietuva tada užsipelė garbę būti vienintele nacių okupuotąja Europos šalimi, kurioje okupantas nepajėgė suorganizuoti vietinių SS dalių. Šią garbę ir norima suvažiavimu, minėjimu ir spaudos konferencija iškelti to fakto nežinančiai ar jį primiršusiai tiek lietuvių, tiek amerikiečių viešumai.

Antras paskatas — pradėti kolektyvinio būdu priešintis pastaruoju metu nepaprastai suintensyvejuosoms pastangoms visus Lietuvos antinacinius ir antikomunistinius rezistentus paversti Hitlerio talkininkais ar net budeliais. Pavojus rimtas, nes į šią prieš lietuvių tautos daugumą nukreiptą šmeižto kampaniją dėl kažkurių mums sunkiai suprantamų motyvų įsijungė ir JAV teisingumo departamento OSI įstaiga. Kampanijos tikslas — kenkti rezistentams ne tik moraliskai, bet ir fiziškai — materialiskai. Kampanijos strategija — ieškant "kablukių" jų kadaise užpildytose imigracijos anketose, juos įbauginti ir, išsekdinus jų finansinius bei moralinius rezervus, eventuali juos nupilietinti ir iš JAV pašalinti pagal Maskvos inspirotą įskundimų, nurodymų ir subfabrikuotų "dokumentų" scenarijų.

Buv. politinių kalinių s-ga tuo klausimu ruošia motyvuotą memorandumą, kuris savaitgalio metu bus pristatytas susipažinti visuomenei ir spaudai. Memorandumo adresas — JAV kongresas (kuris leidžia OSI veiklą ir samatą sąlygojančius potvarkius) ir vyriausybės organai. Memorandumo bus reikalaujama, kad visi iš Lietuvos (kurios JAV nepripažįsta) ateinantieji dokumentai būtų patikrinti

Lietuvos Respublikos konsuliarinės tarnybos, ir kad būtų išlygintas neteisingas balansas tarp milžiniškų OSI ir mažų teisman traukiamųjų lietuvių kilmės JAV piliečių finansinių išteklių.

Vasario 23 šį suvažiavimą ruošias laikinasis komitetas buvo Jaunimo centre suaukęs posėdį, kuriame liet. spau-

(sk.).

dos atstovai buvo supažindinti su genocido savaitgalio tikslais ir programa. Posėdį sukvietė J. Šlajus ir pravedė komiteto pirm. inž. Pilypas Narutis. Paašikėjo, jog savaitgalio išlaidoms padengti Lietuvių Fondas paskolino 1,000. Kitų lėšų rengėjai kol kas neturi. Nereikia nė aiškinti, kaip būtų svarbu, kad mūsų visuomenė šį reikalą dosniai paremtų. Organizacinio komiteto pirm. adresas toks: P. Narutis, 6441 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629. O visi buvę okupantų politiniai kaliniai prašomi registruotis pas J. Ivašauską, 3222 W. 66th Pl., Chicago, Ill. 60629, net ir tie, kurie neketina į suvažiavimą atvykti. Užsiregistravusiųjų pavardės viešai nebus skelbiamos.

Informaciniam posėdyje dalyvavo M. Drunga, J. Ivašauskas, J. Janušaitis, J. Kreivėnas, P. Narutis, St. Petersonienė, J. Šlajus, M. Valiukėnas ir J. Zemaitis.

MŪSU KOLONIJOSE

New Haven, Conn.

VYČIŲ ŠVENTĖ

Šv. Kazimiero 499-tas mirties metines paminės Lietuvos Vyčių 50-toji kuopa kovo 6 d., sekmadienį. Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje 10:30 val. ryto koncelebracinės šv. Mišios, kurias atnašaus vietos kunigai. Tuoj po šv. Mišių parapijos salėje bus bendri pietūs, kuriuose pagrindinė kalbėtoja bus Loreta Stukienė, Lietuvos Vyčių centro valdybos pirmininkė iš Watchung, New Jersey. Visi kviečiami dalyvauti.

Šventės komiteto vardu
Jurgis Kisielius

Žemę nors kažkaip mylėtum, čia tik mirksnį gyvenimą.
J. A. Jūragis

LIETUVOS LIKIMO KELIAIS

IŠ MANO UŽRAŠŲ

IV tomas

Šis leidinys jau seniai daugelio skaitytojų buvo laukiamas pasirodant. Knygoje sutelkti jo užrašai. Štai kaip autorius skelbia įvado vietoje: "Šioje knygoje, kaip ir kitose, nei skelbia įvado vietoje: "Šioje knygoje, kaip ir kitose, nenoriu nieko peikti, nei girti. Rašau "sine ira et studio" — be šališkumo, nes tik tuo keliu galima pasiekti istorinę tiesą, ar bent priartėti prie jos".

Išleido Akademinės Skautijos leidykla, Chicago 1982 m. Kaina su persiuntimu \$20.00.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar prideda \$1.26 valstijos mokesčio.

LITHUANIAN EASTER EGGS

ANTANAS TAMOŠAITIS

Tai Antano Tamošaičio didžiulė knyga anglų kalba, gausiai iliustruota lietuviškais tautiniais motyvais margučių pavyzdžiais. Išleido Lithuanian Folk Art Institute, Toronto, Kanada 1982 m. Knyga kitais viršeliais meniškai išleista, graži dovana bent kokiomis progomis. Kaina su persiuntimu \$24.25

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar prideda valstijos mokesčių \$1.60.

BRIDAL FABRICS

A day to treasure made even more special...

Fishman's has Chicago's finest and largest selection of everything you'll need to create a thing of beauty, a lasting work of heirloom quality — for the Bride and the Bridal Party.

Our extensive selection even includes such hard to find items as Looping and Heathcoat Pure Silk English Illusion.

SPRING WOOLENS NOW UP TO 50% OFF!

COMPLETE LINE OF DRAPERY & UPHOLSTERY FABRICS

Fishman's Fabrics

America's Largest Collection of Couturier and Designer Originals
1101 S. DESPLAINES ST.
(at Roosevelt Rd. near the Dan Ryan Expy. in CHICAGO)
AMPLE FREE PARKING
(312) 922-7250

HOURS: Open Tues-Sat 9 A.M. to 5:30 P.M., Sunday 9:30 A.M. to 5 P.M. Closed Monday

MasterCard and VISA welcome

Let Fishman's own STASĖ OLŠAUSKAS assist you!

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai. Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

PACKAGE EXPRESS AGENCY
MARIJA NOREIKIENE
SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Labai pagelaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių. 2808 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
TELEF. 825-3787

T A I S O
SKALBIMO IR DZIOVINIMO
MAŠINAS IR ŠALDYTVUVUS
Kreiptis į Hermaną Dečkį
Tel. 585-6624 po 5 val. vak.
Kalbėti lietuviškai

SOPHIE BARCUS

RADIO SEIMOS VALANDOS
Lietuvių kalba šeštadieniais ir Sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stotis WOPA 1490 AM
Transliuojama iš nuosavos studijos Marquette Pke., vedėja Aldona Dauskas.

7159 So. Maplewood Ave., Chicago, IL 60629
Tel. — 778-1543

VALOME

KILIMUS IR BALDUS
Piaunamie ir vaškuojame visų rūšių grindis.
BUBNYS
Tel. — RE 7-5168

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilų praradimams.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Telef. GA 4-8654

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
Tel. — 925-2737

Vytautas Valantinas

Master Plumbing

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarde ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

M. A. SIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4209 S. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ Iškvištimai, pildomi PILIETIŠKŲ PRASŲMAI ir kitokios blaškai.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ ir kitus kraštus
NEDAS, 4099 Archer Avenue
Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Prūmame MASTER CHARGE ir VISA
Telef. — WA 5-8063

REAL ESTATE

Parduodu 6 akurus žemės šlaurės Wisconsin, netoli Iron upės, 5 mylios nuo Lake Superior. Per sklypą teka Muskego upelis, daug medžių grybų, žvėrelių ir žuvų. Geri keliai. Kaina — 3000 dol.
Skambinti (312) 776-9575

Kas nori gerom sąlygom įsigyti Union Pier, Michigan, du žeminius namus ir garažą ant 100x300 p. sklypo, gerą vietą? Trečdalis kainos duodamas išsimokėjimui 10 metų iš 7%. Taip pat vienas namas išnuomojamas vasarai. Skambinti vakarais —
Tel. 1-616-469-2966

Are You Thinking of Leaving the City for Country Living?

New Lenox area one acre residential home site in improved subdivision. Close to shopping, schools, train to "Loop". Priced reasonably.

Tel. 469-8282

NEW LENOX RAJONE parduodami vieno akro sklypai rezidencijoms statyti. Gera apylinkė, nauja vietovė, praverstos gatvės. Skamb. (angliškai) tel. 469-8282.

Mūrinis — 2 po 5 kamb. (po 2 mieg.) Centralinis šildymas — atskirai kiekv. butui, 2 maš. garažas. Alumin. langai. Svarus. \$62,000. 72-ra ir Wash. tenaw.

5 ir 4 kamb. Brighton Parke. Arti mokyklos. Mažas įmokėjimas. Savininko paskola.

SIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
2951 W. 63rd Street
Tel. 436-7878

PATARNAVIMAS

Pietų Chicagoje
Interesuoti parduoti ar pirkti, apdrausti bei išnuomoti nuosavybę ar butus prašau kreiptis į mūsų įstaigą. Mes mielai jums pataršausime. Mūsų įstaiga priklauso "M.L.S." — Multiple Listing Service. Turime kompiuterį, aptarnaujam pietvakarių Chicago ir priemiesčius.

BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski Road
TEL. — 767-0600

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai
BELL REALTORS

J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave. — 778-2388

DEMESIO!

XX amžiaus madona (paveikslas) apdovanotas aukščiausia premija tarptautiniame madonų meno festivalyje Los Angeles, Calif. ir Grand National Award Amerikos daiktų profesinėje sąjungoje New York. Tai pušni dail. POVILO PUZINO monografija, kuri yra didelio formato ir talpina 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madona. Kaina su persiuntimu 27 dol. Puiki dovana ir tinka bent kuriomis progomis įteikti bet kam: sveiktinai ar lietuviui. Gaunama DRAUGE, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Illinoisaus gyventojai prideda \$1.50 valst. mokesčio.

MOSŲ KOLONIJOSE

Lemont, Ill.

VASARIO 16-SIOS MINĖJIMAS

Lemonto apylinkė minėjo Vasario 16 šiais metais vasario 12 ir 13 dienomis. Šeštadienį 12:30 po pietų prie miestelio centro buvo pakelta Lietuvos vėliava ir sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai. Jau keleri metai iš eilės Lemonto miesto valdyba paskelbia savaitę prieš Vasario 16 kaip "Lithuanian Week". Ir šiais metais per vėliavos pakėlimą dalyvavo miesto burmistras Herb Zielke ir miesto administratorius George Bracken. Jie pasveikino apylinkės lietuvius, girdami Lemonto lietuvių veiklą. Vėliavos pakėlimo taip pat dalyvavo Maironio lituanistinės aukštesniosios mokyklos ir 7 ir 8 skyriaus mokiniai. Vėliavą pakėlė Spindulio tautinių šokių vieneto atstovai Linas Šoliūnas, pagarba atidavė jūrų skautai Darius ir Rimas Maurukai.

Sekmadienį, vasario 13 d., šv. Mišios buvo atnašaujamos De Andreis seminarijoje 12:45 po pietų. Koplyčia buvo pilnutėlė ir nebuvo vietos susodinti visų žmonių. Mišias koncelebravo kunigai J. Borevičius ir J. Kidykas. Tikrai paveikiantį pamokslą pasakė kun. Jonas Borevičius. Tuojau po šv. Mišių žmonės skubėjo į Maironio lituanistinės mokyklos patalpas, kur 2:00 val. prasidėjo Vasario 16 minėjimas.

Minėjimą atidarė Lemonto apylinkės valdybos pirm. Agnė Katiliškytė — Counsell, padėkodama gausiai susirinkusiems svečiams. Minėjime dalyvavo miesto pareigūnai: burmistras, administratorius ir Township Supervisor Lewellyn Schmidt. Jis pasveikino susirinkusius svečius ir perskaitė miestelio rezoliuciją, kurioje buvo paskelbta lietuvių savaitė Lemonte. Nepriklausomybės aktą perskaitė dvi šešto skyriaus mokinės — Viktorija Ramonytė ir Angelė Žvinakytė.

Pagrindinę paskaitą skaitė kun. Antanas Saulaitis. Jis tikrai šiltai ir įdomiai perdavė žinias apie pasaulio lietuvius, net išdalindamas svečiams atspausdintas išvadas. Buvo tikrai įdomu klausyti apie mūsų placią ir įvairią lietuvišką šeimą.

Po akademinės dalies buvo trumpa pertrauka. Pirmą meninės programos dalį atliko Maironio lituanistinės mokyklos mokiniai, kuriuos paruošė mokytoja Rasa Šoliūnaitė. Mokiniai dainavo kelias dainas ir paskaitė poezijas. Šis montažas buvo tikrai gražus ir tiko šitokiam minėjimui. Aukštesniosios mokyklos mer-

gaitės atliko grakštų šokį "Pas motulę augau". Smagu buvo tokią gražų šokį visiems matyti. Mokyklos meninę dalį užbaigė mažieji mokinukai, kurie kaip visuomet su nepaprastu entuziazmu ir smagumu padainavo ir pavaidino dainas.

Antrą meninės programos dalį atliko Lemonto apylinkės tautinių šokių vienetas Spindulys, kuriam vadovauja Rasa Šoliūnaitė. Jie pašoko keturis šokius, kuriuos buvo atlikę tik prieš savaitę savo Rugpjūtės baliuje. Spindulio šokėjus, kaip visuomet, šiltai priėmė svečiai.

Vienoje salės pusėje buvo išstatyta mokinių meno paroda. Po meninės programos buvo pakviesta mokyklos direktorė Aldona Gasnerienė, kuri pravedė premijų įteikimą laimėjusiems mokiniams. Buvo tikrai įdomių meno kūrinių, kuriuos prieš dieną premijavo Algis Trinkūnas, Valentinas Ramonis ir Zina Katiliškienė. Vaikai su dideliu entuziazmu priėmė savo premijas ir plojo už savo draugų laimėtas premijas.

Minėjimą uždarė Agnė Katiliškytė — Counsell, padėkodama susirinkusiems svečiams už nepaprastą dosnumą aukojant laisvinimo reikalus: Vasario 16 proga Lemonte buvo surinkta daugiau kaip 3000 dol. Taip pat buvo išreikšta didelė padėka Lemonto Maironio lituanistinės mokyklos Motinų klubui, kuris parūpino visas vaishes mokiniams ir svečiams po minėjimo, ir dailininkui Algiiui Trinkūnui už scenos dekoracijas.

A. K.

Sioux City, Iowa

GRAŽIAI MINĖJO VASARIO 16-TĄ

Sioux City lietuviai vasario 20 d., sekmadienį, minėjo Vasario 16.

Vietos klebonas kun. S. Morkūnas vasario 13 d. paskelbė bažnyčioje minėjimo programą, kviesdamas visus lietuvius ir kitataučius lankančius Sv. Kazimiero bažnyčia, melsti ir priimti komuniją už lietuvius, kenčiančius pavergtoje Lietuvoje, Sibire ir kitose Rusijos vietose, ir taip pat laisvojo pasaulio lietuvius ir jų bičiulius, nenuilstamai kovojančius už Lietuvos ir visų pavergtųjų laisvę.

Kun. S. Morkūno pastangomis, asmeniškai prašant, vietos dienraštis "Sioux City Journal" ir diecezijos savaitinis laikraštis "The Globe" įdėjo jo straipsnius, ypač pastarasis įdėjo jo ilgą straipsnį. Dvejas Mišias už pavergtą Lietuvą aukėjo pats klebonas,

o trečias — kun. dr. R. J. Linan, diecezijos katalikiškų mokyklų direktorius. Kun. S. Morkūnas pasakė lietuvių ir anglų kalbomis keturis patriotinius pamokslus, paaiškindamas sunkią religijos būklę Lietuvoje, rusų komunistų vedamą žiaurią kovą sunaikinti lietuvius. Jo pamokslai klausytojams buvo įdomūs, nes jis pats asmeniškai yra pergyvenęs pirmą rusų okupaciją ir penkis mėnesius nuolat tardomas, o jo dauguma giminių mirė kankinių mirtimi Lietuvos kalėjimuose ir Sibiro taigose. Jo pamokslų klausėsi daugiau kaip 700 žmonių. Parapijos salėje minėjimas buvo pradėtas 3 val. p. p., Lietuvos ir Amerikos himnais ir giesme "Marija, Marija". Kun. Leonardas Musteikis, Sv. Povilo bažnyčios klebonas, Plainview, Nebraska, skaitė įdomią paskaitą apie pavergtųjų kančias Lietuvoje ir Sibire.

Muzikos programą labai gerai atliko prof. S. Szemler smuiku, B. Vizintos ir B. Goodman — pianinu. Pavergtųjų laisvinimo reikalui priimtos rezolucijos nuorašai buvo pasiūti JAV prezidentui, Valstybės sekretoriui, Iowos valstijos senatoriams ir kongresmanams. Po to buvo iškilmingas banketas, kurį pradėjo malda kun. L. Musteikis. Banketą grynai lietuviškai paruošė M. Kuncienė, A. Bulotienė, M. Mugenienė, A. Bujokienė, J. ir L. DeHaan ir kitos. Atsargos kapitonas S. Meškauskas labai uoliai rinko aukas ir su M. Luneku talkino klebonui ruošiant minėjimą. Minėjimas praėjo labai jaukiai. Dalyviai pasveikino kleboną 81-uo gimtadienio proga (jis yra gimęs 1902 m. vasario 16 d.).

Lietuvai laisvinti aukėjo kun. S. Morkūnas — 300 dol., be to jis apmokėjo banketo bilietus už 42 pakviestuosius amerikiečius, 100 dol. — M. Kuncienė, po 25 dol. — M. Lunekas, S. Meškauskas, A. Žvirgždinas, R. Žvirgždinas, po 20 dol. — J. Cicėnas, F. Banys, D. Christopherson, J. Kauspedas, K. Žolypas, po 15 dol. — J. Mikėnas, P. Skuodas, J. Ulanskas, po 10 dol. — R. Delin, H. DeMarest, D. Donovan, S. Huser, A. Laudanskas, A. Skuodas, L. Skuodas, J. Uknis, T. Urbonienė, P. Valušis ir kiti po mažiau. Iš viso surinkta iš labai mažos 80 šeimų kolonijos 816 dol. Po lygiai pasiūsta Altai, L. Bendruomenei ir Vlikiui.

AUKSINIS KUN. SIMONO MORKŪNO KUNIGYSTĖS JUBILIEJUS

Sekmadienį, balandžio 24 d., 4 val. p. p. šv. Mišiomis kun. S. Morkūnas minės savo kunigystės auksinį jubiliejų ir 32 metų klebonavimo Sv. Kazimiero lietuvių parapijoje, Sioux City, Iowa. Po Mišių parapijos salėje parapičiai ruo-

šia banketą — pagerbimą. Kunigū jis buvo pašventintas Kauno arkivyskupo metropolitо Juozo J. Skvirecko Kau-no katedroje 1933 m. balandžio 1 d. Iš viso buvo pašventinta 44 kunigai.

Jau pažadėjo dalyvauti Mišiose ir bankete vietos vysku-

pas Frank H. Greteman, D. D., buvęs kun. S. Morkūno klebonas, generalinis vikaras prel. L. J. Hoffman, 10 su puse metų talkinęs kun. S. Morkūnui sekmadeniais, kancleris ir visa eilė prelatų, kunigų ir pasauliečių.

Vietinis

A. † A. STANISLOVAS ZAVISKAS

Gyveno Manchester, Conn.

Mirė vasario 11 d., 1983 m., sulaukęs 73 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje, Vilkaviškio apskrityje, Vištyčio valsčiuje, Kaupiškių kaime.

Amerikoje išgyveno 34 metus. Pasiliko liūdninti žmona Valentina, dvi dukterys Teresė ir Janutė, sesuo Ursulė, brolis Kazimieras, seserų ir brolių vaikai. Lietuvoje, ir giminė Amerikoje.

Liūdį ŽMONA, DUKRELĖS, SESUO IR BROLIS.

DVIDESIMT PĖNKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Kovo 6 d. sueina 25 metai nuo rangovo

A. † A. PRANO URBANO mirties.

Tą dieną, sekmadienį, už jo vėlė bus atnašaujamos šv. Mišios 8:30 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje, 5620 S. Claremont Avenue, Chicago, šv. Kazimiero bažnyčioje, Sioux City, Iowa, kurias atnašaus tos bažnyčios klebonas kun. Simonas Morkūnas, bei Kaune, Lietuvoje.

Prašome gimines, draugus bei pažįstamus ta proga prisiminti jį savo maldose.

ŽMONA IR DUKTĖ
BEI SŪNUS SU ŠEIMOMIS

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. † A. ONOS MICKEVIČIENĖS

Kulvinskaitės

Šių metų vasario 27 d. suėjo vieneri skausmo ir liūdesio metai nuo mūsų mylimos žmonos ir motinos mirties.

Už jos sielą šv. Mišios bus atnašaujamos kovo 5 d., šeštadienį, 11 val. ryto šv. Antano bažnyčioje Cicero, Illinois. Po šv. Mišių bus paminklo šventinimas šv. Kazimiero kapinėse Chicagoje, sekcija 73, blokas 5.

Maloniai kviečiame draugus ir pažįstamus kartu pasimelsti už a.a. Onos sielą ir dalyvauti paminklo šventinime.

Vyras Kazimieras,
duktė Eugenija ir sūnus Jonas
su šeimomis

Brangiam tėvui

A. † A. MATUI JASINEVIČIUI

Lietuvoje mirus, jo sūnui, mūsų mielam pirminkui VYTAUTUI JASINEVIČIUI ir ŠEIMAI reiškiamo gilia užuojauta.

LIETUVIŲ MENO ANSAMBLIS
"DAINAVA"

A. † A.

Inž. EUGENIJUI JANKUI

mirus, jo žmoną DANUTĘ su ŠEIMA, visus GIMINES bei ARTIMUOSIUS nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

VIDA MATULJENE
JUOZAS JUŠKA

GINTARAS TAUTVYTIS Gyvenimas okupuotoje Lietuvoje

Komunistų propaganda ir tikrovė

Leidėjų žody rašoma, kad "šios knygos rankraštis gautas iš Lietuvos prieš keletą metų. Autorius yra baigęs aukštąjį mokslą, gerai susipažinęs su Sovietų s-gos komunistų partijos programa. Kelis sykius buvo kalintas ir kentėjęs Sibire. Gintaras Tautvytis (slapyvardis)... Autorius knygą rašė slapta, rizikuodamas vėl patekti į Kalėjimą, Sibirą ar net gyvybės netekti".

Išleido Pasaulio Lietuvių archyvas, Chicago, Ill. Kieti viršeliai, 230 psl. Kaina su persiuntimu \$11.00.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1983 m. kovo mėn. 3 d.

5

A. † A. PETRAS RUTKUS

Gyveno Beverly Shores, Indiana. Anksčiau gyv. Chicagoje, Marquette Parko apyl.

Mirė 1983 m. vasario 28 d. 8 val. ryto.

Gimė Lietuvoje, Mažeikių apskrityje, Ylakių mieste. Amerikoje išgyveno 33 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Stasė (Bušmaitė), 4 dukterys: Dina Baktys, žentas Algimantas, Sandra Strouhal, žentas Eugene, Donna Rodriguez, žentas Joseph, ir Nijolė Levins, žentas Charles; 12 anūkų ir kiti giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

Kūnas bus pašarvotas trečiadienį ir ketvirtadienį nuo 3 iki 9 val. vak. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 Street.

Laidotuvės įvyks penktadienį, kovo 4 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę Žmona, dukterys, žentai ir anūkai.

Laid. direkt. Donald A. Petkus, tel. 476-2345

MYLIMAI MOTINAI

A. † A. TEODORAI ŠLEPETIENEI mirus,

nuoširdžiai užjaučiame dukteris BIRUTĘ, dr. ALDONĄ, žentus mž. ADOLFA VENŠKŲ, dr. KAJETONĄ JANACŲ ir visus šeimos artimuosius ir drauge su visais liūdime.

LIETUVIŲ KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ
SĄJUNGOS CENTRO KOMITETAS

Mylimai mamytėi

A. † A. ZOFIJAI ZAMALIENEI mirus,

duktė ZELĖ ir žentą PAULIŲ SKARDZIUS bei anūkus INĄ ir JONĄ su ŠEIMOMIS nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

LIUCINA IR JURGIS GRIGALAIŠKAI
SU ŠEIMA

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRY S MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

LIETUVIŲ LAI DOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS NARIAI

STEPONAS C. LACK (Lackawicz) ir SŪNUS

2424 W. 60th STREET

Tel. RERpublic 7-1213

11825 Southwest Hwy., Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 88th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

Lemonto Maironio lituanistinės mokyklos mokiniai atlieka montazą "Pavergtoji Lietuva" Vasario 16-tosios minėjime Lemonte. Nuotr. A. Mockaičio

Skaitykite ir platinkite dienr. "Draugą".

APLINK MUS

× Lietuvos genocido savaitgalis rengiamas kovo 12-13 dienomis Jaunimo centre. Ta proga bus Lietuvos rezistencijos buv. politinių kalinių s-gos narių suvažiavimas, iškilmingas minėjimas liet. rezistentų garbei ir rezistencijos dokumentų paroda. Laikinis komitetas, kuriam vadovauja inž. P. Narutis, vasario 23 d. buvo surengęs spaudos konferenciją, kurios metu supažindino su Lietuvos genocido savaitgalio uždaviniais ir programa. Platesnį reportażą skelbiame.

× Dr. Linas ir Rima Sidriai kovo 1 d. susilaukė dukrelės, kuriai išrinko Vijos Marijos vardus. Nauja sesutė džiaugiasi jos vyresnė sesutė Lina ir broliukas Rimas, taip pat anūke džiaugiasi inž. Juozas ir Birutė Briedžiai bei dr. Giedrė ir dr. Rimvydas Sidriai.

× Viktoras Diminskis, "Draugo" knygų platinimo vedėjas, kuris buvo autobuso sunkiai sužeistas ir išgulėjo apie keturias savaites St. Luke-Presbyterian ligoninėje, jau grįžo namo. Dabar, žmonos ir vaikų prižiūrimas, gydomi namie ir pamažu sveiksta.

× Juozas B. Laučka, Bethesda, Md., Ateitininkų vadas, atsiumtė "Lietuvos bažnyčių" knygų autoriui malonų laišką, kuriame šiltai žodžiais išreiškė pasitenkinimą šiu knygų paruošimu ir išleidimu, džiaugėsi, kad Lietuvos bažnyčios "reikiamai uždokumentuojamos ir paliks ateities kartoms galimai tikresnį ir neiškreiptą mūsų bažnyčių bei religinių pastatų vaizdą". Prasė neužmiršti Vabalniko parapijos, kurioje jis praleido daug gražių dienų, prisimėti nutraukų ir per Panevėžiečių klubą didesnę piniginę auką.

× Dave Mackevičius, Standard Federal Savings bendrovės naujasis prezidentas, operos "I Lituanai" pastatymui Pas. Lietuvių dienų metu įteikė tūkstantinę. Standard Federal Savings bendrovė jau eilę metų remia Lietuvių Operos pastatymus.

× Sv. Juozapo garbei šv. Mišių ir maldų novena prasidės kovo 10 d. ir tęsis iki 19 d. (7 val. rytais), Marijonų koplyčioje, prie "Draugo". Norintieji šioje novenoje dalyvauti ir įsijungti su savomis intencijomis, kviečiami nedelsiant kreiptis: Marian Fathers, 6336 So. Kilbourn Ave., Chicago, Ill. 60629. (pr.)

× "Draugo" administracijos organizuojama 18 dienų kelionė į Sv. Žemę, Egiptą ir Graikiją. Išvykta balandžio 21 d. Suinteresuoti prašomi skubiai registruotis iki kovo 10 d. American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, IL 60643. Telef. 312-238-9787. "Draugo" vardu kaip palydovas vyksta kun. Jonas Duoba. (pr.)

× I "Draugo" premijuoto romano premijos įteikimo iškilmes ir koncertą bilietus jau galima įsigyti Vaznelių Gifts International parduotuvėje, 2501 W. 71st St., Chicago, Ill. Tel. 471-1424. Bilietų kainos: 12, 10, 6, 5 ir 4 dol. Koncerto programą atliks New York Metropolitan operos solistė M. Niska ir sol. baritonas Algis Grigas. Akompanuoja muz. A. Vasaitis. Koncertas bus kovo mėn. 19 d. Marijos aukšt. mokyklos salėje, Chicagoje. (Pr.)

× Perkant ar parduoant namus, krepkites ir Danguolę Valentinaite, tel. 767-0600. Ji jums padės ir patars nejudomojo turto srityje. (sk.)

× Maria ir Antanas Rudžiai paėmė visą stalą į naujos garbės vicekonsulės Marijos Krauchūnienės sutikimą ir pagerbimą, kuris bus Lietuvių Tautiniuose namuose kovo 11 d., penktadienį. Pagerbimą rengia Liet. Moterų federacijos Chicago skyrius.

× "I Lituanai" operos pastatymui bilietus, kurie yra rezervavę dėl liepos 1 d., prašomi visi atsitiinti iki kovo 15 d. Vaznelių prekyboje Marquette Parke.

× Nauja meno paroda atidaryta "Galerijoje" (744 North Wells St.) šį penktadienį, kovo 4 d. Parodos menininkai amerikiečiai: Carole Harmel (fotografija), Arthur Lerner (tapyba) ir Klaus Steinbrenner (skulptūra). Pasisvečiavimas bus tą dieną nuo 5 iki 9 val. vak.

× Adv. Morkus Rudis, jauniausias Marijos ir inž. Antano Rudžių sūnus, per Kalėdas susižiedavo su Vida Janevičiute. Jų jungtuvės numatomos balandžio 24 d. švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Marquette Parke.

× Agr. Salomėja ir Vytautas Janulaičiai, nuolatiniai labdaros nariai, Putnamo seselių darbamams paremti ir šiais metais atsiumtė didesnę auką.

× A. a. Ernestas Carp (Karpus) mirė vasario 28 d. Westvillėje, Ill. Nulūdime liko jo seserys ses. Ernesta Karpiūtė, Justina ir Philomena Karpiūtės. Karpių šeima buvo Westvillėje viena iš pionierių lietuvių emigrantų, rodžiusių lietuvišką pavyzdį visiems ten gyvenusiems lietuviams. Laidojamas penktadienį, kovo 4 d., Westvillės kapinėse.

× V PLJK Nakvynių komisija labai prašo Chicago ir apylinkių lietuvių, galinčių Jaunimo kongreso metu į savo namus priimti iš užsienio atvykstantį jaunimą, apie tai galima greičiau pranešti nakvynių koordinatorėi Guodai Antanaitytei, 5925 S. Sawyer Ave., Chicago, Ill. 60629, tel. 434-7004. Maždaug tarp birželio 26 ir liepos 4 d. reikės Chicagoje apgyvendinti apie 160 jaunuolių, todėl geraširdžių tautiečių talka čia bus labai įvertinta. Kad nakvynių parūpinimo darbą sektis gerai sutvarkyti iš anksto, pagėdaujama pas save laisvų vietų turinčias šeimas atsiliepiant ne vėliau kovo 15 d., kreiptis nurodytu adresu arba skambinant į PLJK būstinę, telef. 778-2200.

× G. T. International kelionių agentūra praneša, kad gegužės mėn. 13 d., 1983 m. prasideda 18 dienų išvyka į Europą, Maskvą, Vilnių (7 dienas), Kaunas, Taliną, Leningradą, Helsinkį. Ribotas vietų skaičius! Tolimesnė informacija: G. T. International, 6240 So. Kedzie Ave., Suite No. 3, P. O. Box 29163, Chicago, Ill. 60629. Telef. 312-471-1700, 471-1702. Šiai išvykai vadovaus agentūros prezidentas sol. Algis Grigas. (sk.)

× Už a. a. Arnoldo Alekso sielą vienerių metų mirties proga šeštadienį, kovo 5 d., 9:30 val. r. Jėzuitų koplyčioje bus laikomos šv. Mišios. Gimines ir artimuosius prašome pamaldose dalyvauti arba už Vėlonį pasimelsti. Šeima (pr.)

× Dengiame ir Taisome visų rūšių stogus. Už savo darbą garantuojam ir esame apdrausti. Skambinkite Arvydui Klelai tel. 434-9655 arba 757-1717. (sk.)

× NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prielaimais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747. (sk.)

Nekalto Prasiždėjimo mokyklos liuanistinė klasė su mokytojais Sofija Jonyniene ir Grasilija Meiluviene Vasario 16 minėjime invokacijos metu. Nuotr. P. Malėtos

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

SEKMINGAS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

LB Brighton Parko apylinkės valdybos vasario 20 d. surengtas Nepriklausomybės 65 metų sukakties minėjimas praėjo su geru pasisekimu. Apylinkės valdyba pagal jau prigijusią tradiciją šią šventę ruošia su liuanistine mokykla ir Nekalto Prasiždėjimo parapijos klebono prel. D. Mozerio ir kunigų parama.

Šventės minėjimas prasidėjo 10 val. šv. Mišiomis Nekalto Prasiždėjimo parapijos bažnyčioje. Su vėlavomis dalyvavo Dariaus-Girėno postas, šauliai, Lietuvos Vyčiai, liuanistinė mokykla ir kt., iš viso 9 vėliavos. Evangeliją skaitė kun. F. Kireilis ir paskatino po pamaldų visus dalyvauti akademiniam šventės minėjime parapijos salėje. Šv. Mišias atnašavo ir pritaik.

× Birutė Gyllenė iš Olympia, Wash., yra atvykusi aplinkkės motiną M. Rimkienę, seserį D. Pareigienę ir brolių R. Rimkų, gyvenančius Berwyne. Viešnia iš Washingtono valstijos, lydiama Danutės Pareigienės ir savo motinos M. Rimkienės, aplankė "Draugą", įsigijo naujų plokštelių ir leidinių. Ta proga dar ji paliko ir 50 dol. auką "Draugo" spaudai stiprinti. Labai aciū.

× Patikslinimas. Lietuvos genocido savaitgalio (nacių ir bolševikų aukų minėjimo) proga pamaldos Jaunimo centre bus ne kovo 13 d., kaip vakar dienos laidoje pranešta, o šeštadienį, kovo 12 d., 6:30 val. vak.

× Dr. Šarūnas Lazdinis, Dayton, Ohio, dr. A. Garūnas, Chicago, Ill., A. Buchmanas, Worcester, Mass., pratęsė prenumeratas ir kiekvienas pridėjo po 15 dol. dienraščio stiprinimui. Labai aciū.

× E. Jonušienė, gyv. Omaha, Nebr., lietuviškų organizacijų ir lietuvių kultūros nuosirdi rėmėja, atsiumtė mokesčių už dvi "Draugo" prenumeratas su 100 dol. auka dienraščiui paramai. E. Jonušienė ir toliau laikome garbės prenumeratorė, o už gražią auką tariame nuosirdžią padėką.

× Sol. Margarita Momkienė dainuos susipažinimo vakarieneje su Lietuvos vicekonsule Marija Krauchuniene Chicagoje. Vakariene įvyks kovo 11 d. 7 v. vak. (penktadienį) Lietuvių Tautiniuose namuose. Šį renginį ruošia Liet. Mot. Fed. Chicago klubas. Vietas galima užsisakyti iki kovo 8 d. Tel. 925-0035 arba 925-6193. (pr.)

× Nuosirdžiai dar kartą dėkojame E. Diminskienei už jautriai pravestą pomirtinį atsiveikinimą koplyčioje su a. a. S. Toliušiene. E. Diminskienės pavadė buvo praleista šeimos padėkoje, skelbtoje š. m. vasario 23 d. Toliušių šeima (pr.)

Mykolas Drunga, "Draugo" redaktorius, kalba Brighton Parko Vasario 16 minėjime. Nuotr. P. Malėtos

kytą pamokslą pasakė Jėzuitų provincialas kun. Antanas Saulaitis. Bažnyčioje giedėjo parapijos choras ir solo — Tadas Rūta. Iškilmingų Mišių auką nešė liuanistinės mokyklos mokytoja Rūta Juškienė ir dvi tos mokyklos mokinės. Po iškilmingų Mišių choras ir visi maldininkai sugiedojo Lietuvos himną.

Parapijos mokyklos salėje akademinį minėjimą su įžanginiu žodžiu pradėjo valdybos pirm. S. Daulienė ir pakvietė Rūtą Jonynaitę - Juškienę vadovauti minėjimo programai, kuri ne pirmą kartą apsikriū vadovavimu apylinkės minėjimuose įneša gyvumo ir geros nuotikos. Sugiedojus JAV ir Lietuvos himnus, jautrią invokaciją sukalbėjo kun. A. Saulaitis. Nepriklausomybės paskelbimo aktą gražiai lietuvių kalba perskaitė liuanistinės mok. mokinė Asta Tijiūnelytė su dviem asistuojančiom mokinėmis, pasipuošusiom tautiniais rūbais. Kadangi tik už poros dienų turėjo vykti miesto pareigūnų rinkimai, sveikinimo žodį čia pasakė ir prašė už jį balsuoti mūsų apylinkės miesto atstovas Aloysius Majerczyk. Nors programai vadovaujanti Rūta jį gražiai pristatė, bet vistiek iš salės buvo nugirsta pastaba, kodėl jis pas mus neatsilanko po rinkimų.

Minėjimo pagrindinei kalbai Rūta pakvietė Mykolą Drungą, pristatydama jį kaip "Draugo" redaktorių ir aktyvų LB-nės darbuotoją. Savo kalboje M. Drunga įžvalgiai kalbėjo apie vedamą ilgalaikę lietuvių tautos kovą už savarankišką laisvę. Negėbe pirmą kartą, kalbėjo prelegentas, mūsų istorijoje dvi tautos dalis skiria prieš užtvartą. Prieš šimtą metų, tekant "Aušrai", lietuvių šios užtvartos pusėje spausdindavo laikraščius ir knygas, kurias knygnešiai gabendavo per užtvartas į tėvynę. Šiandien, po šimto metų, ir vėl gabenamos iš Vakarų į Lietuvą draudžiamos knygos. Bet lietuvių tauta per tą šimtmetį, "Aušros" ir "Varpo" žadinama, pasikeitė. Pergyvenusi 100 metų in-

tensyvaus tautinio brendimo laikotarpį, ji išaugo ir sustiprėjo. Ji dabar stipri kaip ažuolas, kurio iš žemės neišrovė ir nebeišraus net žiauriausio visoje istorijoje tautžudžių pastango. Kasgi po Stalino ir Hitlerio dar galėtų būti baisesnio? Nors mus skiria nuo tautos dirbtinė priešė uždanga, bet vis dėlto yra kelių informacijai, kuri plaukia į Lietuvą ir iš Lietuvos. Kai važiuojama į Lietuvą — vežtis ir knygu. Nėra nuodėmės važiuoti į Lietuvą, bet yra nuodėmė važiuoti be knygu. Vienam ar antram atims, o tretysis pralys. Daugiau kaip du šimtai susirinkusių apylinkės lietuvių nuosirdžiais ir gausiais plajimais išreiškė pasitenkinimą prelegentui už išreikštą mintis.

Lituanistinės mokyklos mokiniai Darius Juška, Violeta Mieluilytė, Vilija Tamkutė, Asta, Marius ir Elenutė Tijiūnėliai programoj grojo smuiku, šoko tautinius šokius, vaidino ir dainavo. Programą paruošė mok. S. Jonynienė ir R. Juškienė.

Dalia Eidukaitė-Fanelli dainuoja Brighton Parko surengtame Vasario 16 minėjime vasario 20 d. Nuotr. P. Malėtos

Solistė Dalia Eidukaitė-Fanelli gražiu balsu padainavo lietuvių kompozitorių keletą dainų, kurias publika priėmė gausiais plojimais ir išprašė papildomos dainos.

Programai besibaigiant, savo pasisiūlymu Juozas Palutis/pasakė patriotinį eilėraštį.

Minėjimo eigoje buvo surinkta aukų 1835 dol. (šiā sumą tikriausiai dar papildys negalėjusieji atvykti). Iš tos sumos Viliui aukota 50 dol., visa kita teko Bendruomenei. Po 100 dol. aukojo kun. Jonas Plankis ir Angelė ir Anicetas Garbačiauskai. Aukas tvarkingai rinko Vida Šilienė, Simas Jakūbaitis ir Juozas Žadeikis.

Scenai užsidarūs, pasilikusieji dar porą valandų draugiškai pabendrauvo prie valdybos paruoštos kavutės ir užkandžių.

Būsimas apylinkės renginys — metinis susirinkimas kovo 20 dieną šaulių namuose. Valdyba prašo nepamiršti ir dalyvauti. Juozas Šlajus

CHICAGOS ŽINIOS

400,000 DOL. UŽ APŠAUKIMĄ KOMUNISTU

JAV aukščiausias teismas patvirtino apeliacinio teismo sprendimą, kuriuo nubaudžiamas 400,000 dol. žurnalas, kurį leidžia John Birch Society, kad advokatų Elmer Gertz neteislingai apšaukė komunistu. Adv. Gertz, 75 m., Chicagoje, John Marshall teisų mokykloje dėsto civilinę teisę ir yra kelių knygų autorius.

JAV BELAISVIAI AZIJOJE

R. Marshall, JAV lakūnas, išbuvęs 18 mėnesių komunistų nelaisvėje šiaurės Korėjoje, kovo 19 d. skaitys paskaitą apie amerikiečius belaisvius Azijoje. Paul Gaul Amerikos legionierių būstinėje, Riverdale (600 W. 138 St.).

BERNIUKUI DUOS NAUJAS KEPENIS

Illinois šalpos departamentas sutiko užmokėti už persodinimą kepenų 5 metų berniukui Donje McNair. Operacija kainuos 200,000 dol. Kepenų persodinimą tvarkys Minnesotos univ. ligoninė. Kai berniukas buvo 4 mėnesių, buvo susekta, kad jo kepenys liguistos ir viduriai sutinę. Šeimos draugai ir bažnytinės organizacijos operacijai suaukojo 60,000 dol. Apie 80% žmonių po tokios operacijos gyvena.

SŪRIAI SENIEMS

Berwyno ir Cicero senimui vasario 23 d. buvo išvyriausybės turimų perteklių išdalinta daug sūrinių ir sviesto. Gavo 3,500 žmonių.

TARPTAUTINĖ PARODA

Chicago parodų rūmuose vykstanti automobilų paroda yra tarptautinio pobūdžio. Čia yra naujausi automobiliai, sunkvežimiai ir sportiniai automobiliai ne tik JAV firmų, bet ir vokiečių, japonų, italų, švedų, prancūzų, britų. Paroda prasideda 11 val. ryto ir tęsiasi be-

veik iki vidurnakčio. Pensininkams įėjimas 1.50 dol. Numatoma, kad atsilankys arti milijono žmonių. Uždaroma kovo 5 d.

DEMONSTRAVO KAMBODIEČIAI

Apie 200 imigrantų iš Kambodijos vasario 26 d. demonstravo Daley aukštėje, Chicagoje, reikalaudami, kad iš to krašto pasitrauktų Vietnamo okupantai komunistai.

KARD. BERNARDINO FONDAS

Kardinolo Bernardino fondas, įsteigtas prieš septynias savaites, vasario 24 d. išdalino 50,000 dol. Daugiausia paskirta parapijoms, kad jos organizuotų benamių ir varguomenės pastoges.

DOVANA — 295,000 DOL.

Pasitraukiantis Harris Bank Corp viceprezidentas Teodoras H. Roberts iš savo bendrovės gavo dovaną 295,000 dol. Jis tapo Federal Reserve banko prezidentu St. Louis mieste.

UZDARO MOKYKLĄ

Padidėjus išlaidoms, nuo rudens bus uždaryta Aquinas katalikų aukštesnioji mokykla Chicagoje.

DOVANAS ATIDAVĖ LABDARAI

Sveikindami į kardinolus pakeltą arkiv. J. Bernardin, geradariai iki vasario 23 d. suaukojo 226,000 dol. Pusę tų pinigų kardinolas persiumtė popiežiui Jonui Pauliui II labdaros reikalams, o kita pusė bus paskirstyta Cook ir Lake apskrčių varguomenei šelpti, ypač bedarniams, bedarbiams, invalidams.

Į AERODROMĄ

Chicago miestas tiesia naują greitą susisiekimo liniją į aerodromą. Iki Rosemont priemiesčio jau atidaryta. Belieka dar nutiesti 2.5 mylios. Numatoma, kad bus viskas užbaigta birželio mėnesį. Važna bus kaip mieste — 90 ct.

LIET. ISTORIJS DRAUGIA PAMINEJO VASARIO 16 D.

Susirinkimas vyko Alicijos Rūgytės bute tą pačią vasario 16 d., susirinkus apie 35 draugijos narius. Šis susirinkimas buvo skirtas specialiai Vasario 16 dienai paminėti. Jį atidarė draugijos reikalų vedėja A. Rūgytė trumpu įžanginiu žodžiu. Po to ji paskaitė paruoštą ir tai dienai pritaikytą paskaitą "Vasario 16 ir mes".

Šią šventę mini viso pasaulio lietuviai, nes jų visų yra tas pats troškimas — atstatyti Vasario 16 dienos akto galią. Bet pavergtus Lietuvos likimas yra susietas su visų pavergtųjų tautų likimu. Susidarūs pasaulio politikoje palankioms sąlygoms, visi stos į išsilaisvinimo kovą. Jau ir dabar pasaulis ima pabusti.

Šie 1983 metai yra "Aušros" metai. Mūsų laikai yra labai panašūs į aną laikotarpį, kai pasirodė pirmoji "Aušra". Po mūsų partizanų žiaurios kovos 1972 m. lietuviai suorganizavo plačią pogrindžio spaudą, kurios ilgiausiai einanti yra LKB Kronika. Be jos yra "Aušra", "Rūpintojėlis", "Varpas" ir kiti leidiniai, dėl kurių leidimo daug idealistų lietuvių yra nukentėjusių. Bet vasario 16 dienos šventė yra lyg įkvėpimo šaltinis laisvės kovai.

Po to ji paminėjo kitas reikšmingas mūsų tautos istorijai datas, būtent 1905 m. sukilimas, 1914 m. didysis karas ir 1917 m. sušauktoji lietuvių konferencija Vilniuje, kur buvo igrinkta Lietuvos Taryba. Tos tarybos 20 išrinktųjų atstovų 1918 m. vasario 16 dieną pasirašė Lietuvos nepriklausomybės aktą, kuris buvo įgyvendintas tikrai

savanorių krauju auka. Kaip tik šiame susirinkime ir dalyvavo 2 savanoriai — J. Tamulis ir Balzaras. Jiems buvo smarkiai paplota.

Vasario 16 šventės proga tenka susimąstyti apie save pačius: įvertinti, kiek nuveikta ir kiek dar lieka nuveikti. Kiekvienas mūsų turi jungtis į laisvės kovą ir pasirinkti tokią darbo sritį, kuri arčiau širdies. Savo paskaitą užbaigė Lietuvos himno žodžiais: "Vardan tos Lietuvos vienybė tezydi".

Po paskaitos susikaupimo minute buvo pagerbti 2 mirusieji draugijos nariai: Bronius Kliorė Floridoje ir Vincas Zemaitis Chicagoje. Pabaigai Apollinaris Bagdonas paskaitė 6 savo kūrybos patriotinius tai dienai pritaikytus eilėraščius.

Seimininkė A. Rūgytė pakvietė visus prie vaišių stalo, kur dar ilgai buvo pabendrauta jautrioje šeimyniškoje nuotaikoje. A. P. B.

Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS

3649 W. 63rd Street Chicago, Ill. 60629 Tel. 776-5162

Kasdien 9—6 val. vak. Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue Chicago, Illinois 60629 Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Šeštad. 9 val. r. iki 1 val. d.